



---

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО  
«УКРАЇНСЬКА АКЦІОНЕРНА СТРАХОВА КОМПАНІЯ АСКА»**

ЗАТВЕРДЖУЮ  
Генеральний директор  
ПрАТ «УАСК АСКА»



А.О. Шукатко

**ПРАВИЛА ДОБРОВОЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВІД ВОГНЕВИХ РИЗИКІВ ТА  
РИЗИКІВ СТИХІЙНИХ ЯВИЩ  
(нова редакція)**

№ 2301.6-1

від 20 лютого 2020 р.

м. Запоріжжя

## ЗМІСТ

1.	ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ.....	3
2.	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	5
3.	ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	6
4.	СТРАХОВІ РИЗИКИ ТА СТРАХОВІ ВИПАДКИ.....	9
5.	ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.....	14
6.	ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ, СТРАХОВИХ ТАРИФІВ, СТРАХОВИХ ПЛАТЕЖІВ І ФРАНШИЗИ.....	16
7.	ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ, СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	18
8.	ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН.....	20
9.	ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ.....	22
10.	ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ.....	24
11.	СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ У ЗДІЙСНЕННІ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ.....	26
12.	ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ.....	27
13.	ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	32
14.	УМОВИ ЗМІНИ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. ЗМІНА СТУПЕНЯ СТРАХОВОГО РИЗИКУ.....	33
15.	УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	35
16.	ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.....	36
17.	ОСОБЛИВІ УМОВИ.....	36
	Додаток.....	37

## 1. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ

**1.1.** Терміни, що застосовуються у внутрішньому нормативному документі «Правила добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ» (далі – Правила страхування), вживаються у наступному значенні:

- Бездіяльність** – форма поведінки особи, яка полягає у нездійсненні дій, невжитті заходів, які особа могла та повинна була вжити та/або здійснити відповідно до норм, правил, інструкцій, законодавчих та нормативно-правових актів, та/або яку можна вимагати від будь-якої і кожної дієздатної особи внаслідок її, обов'язків, майнових прав, посадових повноважень та/або в силу професійних або громадських зобов'язань такої особи.
- Вигодонабувач** – юридична або дієздатна фізична особа (у тому числі фізична особа – підприємець), яка може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку і яка призначається Страхувальником для отримання страхового відшкодування відповідно до чинного законодавства України та умов Договору страхування.
- Договір страхування** – письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній у Договорі страхування Страхувальником, (Вигодонабувачу), а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови Договору страхування.
- Застраховане майно** – майно щодо страхування якого укладений відповідно до цих Правил страхування Договір страхування.
- Земельна ділянка** – частина земної поверхні з установленими щодо неї межами, певним місцем розташування, з визначеними щодо неї правами.
- Знищення (загибель) майна** – ступінь завданих майну збитків, при яких майно втратило експлуатаційні якості (споживчі властивості) або повністю припинило існування, внаслідок чого подальше використання майна за призначенням і відновлення його якостей та властивостей стає неможливим або вартість витрат на відновлення майна дорівнює чи більша дійсної вартості застрахованого майна (певного відсотку дійсної вартості майна, передбаченого Договором страхування).
- Знос** – втрата вартості майна порівняно з вартістю нового аналогічного майна внаслідок часткової або повної втрати ним первісних технічних і технологічних якостей та/або інших властивостей внаслідок експлуатації або старіння.
- Майно** – майно, інше ніж залізничний, наземний, повітряний, водний транспорт (морський внутрішній та інші види водного транспорту), вантаж та багаж (вантажобагаж), сільськогосподарська продукція).
- Міжнародна сейсмічна шкала** – дванадцятибальна шкала, що характеризує інтенсивність землетрусу.

## MSK-64

- Ліміт зобов'язань** – ліміт зобов'язань Страховика щодо виплати страхового відшкодування - величина у грошовому виразі або у відсотках від страхової суми, зазначена в Договорі страхування, що не перевищує встановлену в Договорі страхування страхову суму й у межах якої Страховик зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку, що за згодою Сторін Договору страхування може встановлюватися за одним страховим випадком, за групою страхових випадків, окремою одиницею застрахованого майна, витратами на зменшення розміру збитків тощо.
- Нерухоме майно** – земельні ділянки, а також об'єкти, розташовані на земельній ділянці і невід'ємно пов'язані з нею, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та/або змінення їх призначення, а також інше майно, що згідно із законодавством належить до нерухомого майна.
- Реальні збитки (прямі збитки)** – втрати, яких Страхувальник (Вигодонабувач) зазнав у зв'язку зі знищенням, пошкодженням або втратою майна, а також витрати, які Страхувальник (Вигодонабувач) зробив або мусить зробити для відновлення свого порушеного права.
- Рухоме майно** – матеріальні об'єкти, які можуть бути переміщеними без заповідання їм шкоди.
- Працівники Страхувальника** – штатні працівники Страхувальника (робітники, службовці), а також особи, які працюють у Страхувальника за цивільно-правовими договорами, якщо вони діяли або повинні були діяти за завданням Страхувальника та під його контролем, якщо інше не передбачено Договором страхування.
- Страхова сума** – грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов Договору страхування зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.
- Страхове відшкодування** – страхова виплата, яка здійснюється Страховиком у межах страхової суми відповідно до умов Договору страхування при настанні страхового випадку.
- Страховий захист** – зобов'язання Страховика, визначені Договором страхування, щодо відшкодування збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку, який стався в обумовлений Договором страхування відрізок часу.
- Страховий платіж (страховий внесок, страхова премія)** – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.
- Страховий ризик** – певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.
- Страховий тариф** – ставка страхового платежу з одиниці страхової суми за визначений період страхування.
- Страховик** – ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УКРАЇНСЬКА АКЦІОНЕРНА СТРАХОВА КОМПАНІЯ АСКА», створене згідно з Законом України «Про господарські товариства» з урахуванням

умов, передбачених Законом України «Про страхування», а також одержало у встановленому порядку ліцензію на провадження страхової діяльності.

<b>Страховальник</b>	– юридична особа або дієздатна фізична особа, яка уклала зі Страховиком Договір страхування відповідно до цих Правил страхування.
<b>Франшиза</b>	– частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором страхування.
<b>Цілісний майновий комплекс</b>	– група об'єктів, сукупність активів яких дає змогу провадити певну господарську діяльність, включаючи земельну ділянку, на якій розміщені будівлі, споруди, обладнання, автономні інженерні комунікації, систему енергопостачання тощо.
<b>Члени сім'ї Страховальника</b>	– дружина або чоловік Страховальника, у тому числі особи, пов'язані спільним побутом, діти (в тому числі усиновлені), батьки, баба або дід, брати, сестри, онуки як Страховальника, так і його дружини або чоловіка, утриманці Страховальника, інші особи, передбачені Договором страхування.
<b>Шкала Бофорта</b>	– дванадцятибальна шкала, прийнята Всесвітньою метеорологічною організацією для наближеної оцінки швидкості вітру за його впливом на наземні предмети або за коливаннями у відкритому морі. Середня швидкість вітру зазначається на стандартній висоті 10 м над відкритою рівною поверхнею.

1.2. Інші терміни, визначення яких в Правилах страхування не зазначено, застосовуються у загальноприйнятому лексичному значенні та відповідно до чинного законодавства України.

## 2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

2.1. Правила страхування розроблені відповідно до Закону України «Про страхування» та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України.

2.2. Правила страхування визначають загальний порядок і умови укладання, виконання, внесення змін та припинення дії договорів добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ.

2.3. Договором страхування визначаються конкретні умови добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ щодо окремого предмету Договору страхування.

2.4. Страховик та Страховальник (далі разом – Сторони) за взаємною згодою в Договорі страхування можуть конкретизувати умови (врегулювати питання), які не конкретизовані (не врегульовані) Правилами страхування, якщо такі умови (питання) не суперечать іншим положенням Правил страхування та чинному законодавству України.

2.5. Страховальник має право при укладенні Договору страхування призначити Вигодонабувача для отримання страхового відшкодування. Страховальник може змінити Вигодонабувача за Договором страхування до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування. За окремим Договором може бути призначено кілька Вигодонабувачів за умови наявності в них майнового інтересу щодо предмету Договору страхування.

2.6. За згодою Сторін Договору страхування обов'язки Страховальника, зазначені в Правилах страхування та/або в Договорі страхування, можуть бути поширені на

Вигодонабувача, призначеного за Договором страхування, за умови його ознайомлення із Договором страхування. У такому разі, виконання або не виконання Вигодонабувачем поширених на нього обов'язків, буде мати такі ж самі правові наслідки, якби такі обов'язки виконав або не виконав Страхувальник.

**2.7.** За згодою Сторін Договору страхування в ньому може бути передбачено, що Вигодонабувач з метою отримання страхового відшкодування може за власною ініціативою вчиняти будь-які дії, які повинен чи має право вчиняти Страхувальник за Договором страхування. У цьому разі, вчинення або не вчинення Вигодонабувачем таких дій, буде мати такі ж самі правові наслідки, якби ці дії вчинив або не вчинив Страхувальник.

**2.8.** Укладання Договору страхування на користь інших осіб не звільняє Страхувальника від виконання обов'язків за Договором страхування.

**2.9.** Договір страхування передбачає обов'язок Страховика за встановлену Договором страхування плату (страховий внесок, страховий платіж, страхову премію) здійснити виплату страхового відшкодування відповідно до умов Договору страхування шляхом відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній Страхувальником у Договорі страхування (Вигодонабувачу), збитку, понесеного ними у зв'язку з пошкодженням, знищенням (загибеллю) або втратою застрахованого майна чи його частини внаслідок дії вогневих ризиків та/або ризиків стихійних явищ.

### 3. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

**3.1.** Предметом Договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном, зазначеним у Правилах страхування і Договорі страхування (іншим, ніж залізничний, наземний, повітряний, водний транспорт (морський внутрішній та інші види водного транспорту), вантаж та багаж (вантажобагаж), сільськогосподарська продукція).

**3.2.** За Правилами страхування може бути застрахованим майно, що відноситься до таких груп:

**3.2.1. Будівлі, приміщення** житлового і нежитлового призначення (квартири, житлові будинки, промислові, офісні будівлі та приміщення тощо);

**3.2.2. Споруди** (промислового, господарського та іншого призначення), зокрема: транспортні споруди (залізниці, шосейні дороги, злітно-посадкові смуги, мости, естакади тощо), трубопроводи та комунікації, дамби, комплексні промислові споруди, спортивні та розважальні споруди, паркани, огороження, інші споруди, передбачені Договором страхування;

**3.2.3. Цілісний майновий комплекс;**

**3.2.4. Земельні ділянки;**

**3.2.5. Окремі частини будівель, приміщень, споруд, зокрема:**

**3.2.5.1. Конструктивні елементи (конструкція):** фундамент, стіни, підлога, перекриття, покрівля, інші конструктивні елементи, передбачені Договором страхування;

**3.2.5.2. Невід'ємні інженерні комунікації:** комунікаційні системи (трубопроводи) водо-, газо-, теплопостачання, каналізації, опалювання, електропостачання, вентиляції, електричні, телефонні, телевізійні, комп'ютерні мережі внутрішньої та зовнішньої проводки, інші невід'ємні інженерні комунікації, передбачені Договором страхування;

**3.2.5.3. Обладнання:** стаціонарно встановлене технічне, санітарно-технічне, кухонне обладнання систем водо-, газо-, теплопостачання, каналізації, опалювання, електропостачання (змішувачі, умивальники, унітази, батареї, ванни, душові кабінки, лічильники води, газу, електроенергії, електричні щити, розподільники, освітлювальне обладнання, електричні системи обігріву, обладнання систем вентиляції, кондиціонування повітря, очищення води, супутникового телебачення, відеоспостереження, охоронної, протипожежної сигналізації, домофони, вбудовані шафи, віконні ґрати, ролети, жалюзі, карнизи, інше обладнання будівель, приміщень і споруд, передбачене Договором



страхування;

**3.2.5.4. Оздоблення:** покриття, обробка стін, стелі, підлоги, включаючи штукатурку, цементну стяжку, настінний декор, конструкції з гіпсокартона, інше оздоблення будівель, приміщень і споруд, передбачене Договором страхування, а також двері (вхідні та міжкімнатні), вікна, скляні блоки, заповнення (скління) дверних і віконних прорізів (дверей, балконів, лоджій тощо), включаючи рами, підвіконня, зливи, площа окремого суцільного скла яких не перевищує 4 кв. м. (інший граничний розмір, передбачений Договором страхування);

**3.2.5.5. Скляні елементи:** скляні, пластмасові, керамічні, виготовлені з інших склоподібних матеріалів (далі разом – скляні) елементи будівлі (приміщення, споруди), включаючи:

– скляні блоки, заповнення (скління) дверних і віконних прорізів, площа окремого суцільного скла яких перевищує 4 кв. м. (інший граничний розмір, передбачений Договором страхування);

– незалежно від розмірів площі скла: облицювання фасадів і стін, внутрішні перегородки зі скла, скляні дахи, вітрини, вітражі, художньо оброблене скло, броньоване скло, свинцеве і латунне скло, склоблоки, профільне скло, органічне скло, світлова реклама та вивіски тощо, а також рами і профілі, що використовуються для установалення вищезазначених у цьому пункті предметів;

### **3.2.6. Рухоме майно:**

**3.2.6.1. Промислове, виробниче, торгівельне, офісне обладнання:** устаткування, обладнання, техніка, в тому числі: комп'ютерне обладнання, оргтехніка, що використовується для здійснення виробничої торгівельної або іншої діяльності, не пов'язаної з веденням особистого домашнього господарства, побутовими цілями, включаючи конструктивні елементи, компоненти, комунікації, і допоміжні засоби, в тому числі фундаменти обладнання, інше промислове, виробниче, торгівельне, офісне обладнання, передбачене Договором страхування;

**3.2.6.2. Меблі, предмети інтер'єру:** каркасні, м'які меблі (шафи, дивани, столи, стільці тощо), освітлювальні прилади, дзеркала, спортивні тренажери, інші меблі, предмети інтер'єру, передбачені Договором страхування;

**3.2.6.3. Електронна і побутова техніка** (для застосування у побутових цілях): холодильники, морозильні камери, пральні та посудомийні і сушильні машини, печі НВЧ, пилососи, системи кондиціонування повітря, вентилятори, електробритви, електрогрилі, тостери, електричні м'ясорубки, електропраски, електричні чайники, кавомолки, кавоварки, кухонні комбайни, газові та електричні плити, телевізори, відео-, радіо- та аудіотехніка, стаціонарні телефони, ігрові приставки, персональні комп'ютери, ноутбуки, комп'ютерна периферія, інша електронна і побутова техніка, передбачена Договором страхування;

**3.2.6.4. Особисті речі фізичних осіб, господарський інвентар:** одяг, взуття, постільна білизна, кухонні предмети, інше майно домашнього вжитку та господарського призначення, інші особисті речі фізичних осіб та господарський інвентар, передбачені Договором страхування;

**3.2.6.5. Товарно-матеріальні цінності** завершеного або незавершеного виробництва, в тому числі, такі що придбані з метою подальшого продажу (сировина, матеріали та напівфабрикати, необхідні для діяльності, виробництва кінцевої продукції тощо, готова продукція, товари в обігу, на складі, у торговому залі, інші товарно-матеріальні цінності, передбачені Договором страхування);

### **3.2.7. Інше майно, зазначене у Договорі страхування.**

**3.3.** Майно, зазначене у підпунктах 3.2.1 - 3.2.5 Правил страхування, далі в тексті Правил страхування разом іменується як «нерухоме майно».

**3.4.** Договором страхування може бути передбачено страхування внутрішніх та/або зовнішніх невід'ємних інженерних комунікацій, оздоблення, обладнання та скляних елементів. Зазначене в цьому пункті майно вважається:

**3.4.1.** Внутрішнім, якщо воно виконане та/або стаціонарно встановлене на внутрішній стороні елементів конструкції, всередині будівлі (приміщення, споруди);

**3.5.** Зовнішнім, якщо воно виконане та/або стаціонарно встановлене на зовнішній стороні елементів конструкції будівлі (приміщення, споруди) та його поверхня або частина поверхні знаходяться ззовні будівлі (приміщення, споруди), включаючи вхідні двері, зовнішні склінні блоки, вивіски тощо. Інженерні комунікації, розміщені в межах території підприємства, господарства, прибудинкової території за зазначеною у Договорі страхування адресою, також вважаються зовнішніми невід'ємними інженерними комунікаціями будівлі (приміщення, споруди), якщо це передбачено Договором страхування.

**3.6.** Якщо інше не передбачене Договором страхування, укладеним на підставі Правил страхування, страховий захист не поширюється на:

**3.6.1.** Несправне та непридатне до експлуатації майно;

**3.6.2.** Будівлі та споруди в аварійному або ветхому стані, а також майно, що знаходиться в них. Під будівлями (спорудами) у ветхому стані розуміють будівлі (споруди), побудовані більш ніж 50 (п'ятдесят) років тому, у яких не проводився капітальний ремонт, що руйнуються (занепадають) від часу;

**3.6.3.** Майно, що знаходиться в зоні військових або збройних конфліктів, воєнних дій будь-якого характеру (незалежно від того чи був оголошений стан війни), на території, де введений надзвичайний стан, тимчасово окупованих територіях, територіях проведення антитерористичних операцій, операції об'єднаних сил;

**3.6.4.** Нерухоме майно в процесі ремонту, в тому числі капітального, будівництва, зведення або монтажу;

**3.6.5.** Майно в стані консервації;

**3.6.6.** Об'єкти незавершеного будівництва, приміщення, звільнені для капітального ремонту або з інших причин на тривалий строк (більше 90 (дев'яносто) днів поспіль);

**3.6.7.** Рухоме майно, що знаходиться (зберігається) під відкритим небом;

**3.6.8.** Боргові документи, цінні папери, будь-яку ділову документацію, фінансові, бухгалтерські та інші документи на паперових та електронних носіях;

**3.6.9.** Майнові права;

**3.6.10.** Готівку в українській та іноземній валюті, банкноти, платіжні банківські картки, банкомати разом з їхнім вмістом;

**3.6.11.** Твори мистецтва, культурні цінності, антикваріат, нумізматичні та інші колекції, скульптури, виставкові експонати, інші предмети, які мають художню цінність;

**3.6.12.** Дорогоцінні та напівдорогоцінні метали в зливках і коштовні камені без оправ, ювелірні вироби з дорогоцінних металів, коштовних та напівкоштовних каменів, перлів;

**3.6.13.** Хутрянні вироби;

**3.6.14.** Електронні та інші носії даних, електронні бази даних або інформація в іншій формі, програмне забезпечення тощо;

**3.6.15.** Вибухові речовини (хімічні речовини, здатні під впливом зовнішніх дій до швидкого хімічного перетворення, що відбувається з виділенням великої кількості тепла і газоподібних продуктів);

**3.6.16.** Тимчасові спорудження: намети та інші підсобні приміщення, споруджувані для проміжних цілей;

**3.6.17.** Майно, яке знаходиться в місці дії Договору страхування, але не належить Страхувальнику, в тому числі особисте майно працівників Страхувальника;

**3.6.18.** Майно, обмежене або вилучене з цивільного обороту відповідно до чинного законодавства України.

**3.7.** Майно, перелічене в пункті 3.6 Правил страхування, може бути застрахованим за Правилами страхування за умови, що це прямо передбачено Договором страхування.

**3.8.** За Правилами страхування не можуть бути застраховані сільськогосподарські тварини, птиця, кролі, хутрові звірі, бджолосім'ї, риба та інші водні живі ресурси,



сільськогосподарські культури та багаторічні насадження та інше майно, страхування якого здійснюється за видом страхування сільськогосподарської продукції.

#### 4. СТРАХОВІ РИЗИКИ ТА СТРАХОВІ ВИПАДКИ

**4.1.** Страхуваними ризиками, на випадок настання яких здійснюється страхування, за цими Правилами страхування є:

##### **4.1.1. Вогневі ризики:**

**4.1.1.1. Пожежа,** в тому числі передбачені умовами Договору страхування наслідки пожежі незалежно від місця її виникнення, зокрема висока температура, задимлення з осіданням сажі і кіптяви в результаті пожежі або тління, виділення корозійного газу.

Під пожежею розуміється вогонь, що виник поза місцем, спеціально призначеним для його розведення і підтримки, або поширився за його межі і здатний поширюватися самостійно.

Під високою температурою розуміється підвищена температура повітря, що виникає внаслідок пожежі та може призвести до пошкодження та/або знищення застрахованого майна.

Під задимленням розуміється наповнення, насичення, покриття димом, з осіданням сажі і кіптяви на застрахованому майні.

Під саженою розуміється порошкова маса, утворена внаслідок неповного згоряння.

Під корозійним газом розуміється виділення внаслідок раптового і несподіваного нагрівання полімерних матеріалів газу, який завдав шкоди якостям застрахованого майна.

Договором страхування може бути передбачено, що у разі настання страхового випадку за ризиком «Пожежа», відшкодуванню підлягають збитки внаслідок пошкодження або знищення застрахованого майна, завдані в результаті здійснення необхідних та доцільних заходів з гасіння пожежі чи запобігання поширенню пожежі, в тому числі збитки, завдані засобами пожежогасіння, незалежно від місця виникнення пожежі.

**4.1.1.2. Вибух.** Під вибухом розуміється фізичний або фізико-хімічний швидкоплинний процес виділення енергії за короткий проміжок часу, пов'язаний зі швидким зміненням стану речовини, внаслідок чого виникає ударна хвиля або імпульс тиску, здатні поширюватися та заподіювати руйнування.

За ризиком «Вибух» Договором страхування може бути передбачено відшкодування збитків, пов'язаних з пошкодженням або знищенням застрахованого майна, внаслідок:

а) вибуху газу, що використовується в побутових цілях або при здійсненні господарської діяльності;

б) вибуху резервуарів (парових котлів, газосховищ, газопроводів, інших апаратів та приладів, які працюють під тиском), за виключенням випадків, коли стінки цього резервуара виявляються не розірвані настільки, що вирівнюється тиск в резервуарі та поза ним. Якщо вибух усередині резервуару відбувся внаслідок хімічної реакції, то відшкодуванню підлягає збиток і у випадку відсутності порушення цілісності його стінок;

в) вибуху електронної техніки, електричного обладнання тощо;

г) пилового вибуху, вибуху газопароповітряної хмари, інших видів вибухів, передбачених Договором страхування.

За ризиком «Вибух» підлягають відшкодуванню збитки, внаслідок знищення або пошкодження застрахованого майна незалежно від місця знаходження джерела вибуху, якщо інше не передбачено Договором страхування;

**4.1.1.3. Удар блискавки.** Під ударом блискавки розуміється миттєва передача грозового (атмосферного) розряду застрахованому майну таким чином, що місце удару блискавки є помітним, зі слідами безпосереднього термічного впливу та/або механічної дії;

**4.1.1.4. Падіння літальних об'єктів.** За цим ризиком підлягають відшкодуванню збитки, завдані застрахованому майну, внаслідок падіння або зіткнення пілотованого літального об'єкта (його частин, вантажу) із застрахованим майном, розливу палива (інших

речовин), що знаходилися в баках, ємностях цього літального об'єкта (апарата), що призвело до вибуху або пожежі;

**4.1.1.5. Інші вогневі ризики, передбачені Договором страхування.**

**4.1.1.6.** Крім виключень і обмежень, передбачених розділом 5 Правил страхування, за ризиками, зазначеними в підпунктах 4.1.1.1 – 4.1.1.5 Правил страхування, Страховик не відшкодовує збиток, завданий внаслідок:

1) впливу на застраховане майно корисного (робочого) вогню, тепла, іншого термічного або хімічного впливу з метою оброблення, перероблення (сушіння, зварювання, плавлення тощо) чи в інших цілях, що передбачають використання корисного вогню або вироблення тепла, зокрема застосування паяльних ламп, гарячого бітуму, точіння, різання тощо, а також пошкодження чи знищення майна, за допомогою якого чи в якому цей вогонь (тепло) був спеціально створений і яке спеціально призначене для його розведення, підтримки, поширення, передавання.

Якщо внаслідок такого впливу сталася пожежа або вибух, Страховиком підлягають відшкодуванню збитки, завдані пошкодженням або знищенням застрахованого майна, крім такого, що стало джерелом виникнення пожежі або вибуху, якщо інше не передбачено Договором страхування;

2) обпалювання або пропалювання палаючим вугіллям, що випало з камінів, печей тощо, або обпалювання, викликаного раптовим виходом вогню з місця, спеціально для нього відведеного, крім випадків виникнення пожежі;

3) впливу на застраховане майно вогню через тління, підземний вогонь (вогонь вулканічного походження або пожежа у вугільній шахті, на нафтовій свердловині);

4) повільного виділення тепла при бродінні, гнитті або інших екзотермічних реакціях, що проходять внаслідок природних властивостей майна;

5) процесів ферментації, включаючи природну ферментацію речовин, промислову ферментацію, що застосовується у ряді виробничих процесів;

6) раптового і несподіваного виділення сажі з печей, що використовуються для обігріву приміщень, крім випадків виникнення пожежі;

7) впливу електроенергії, в тому числі, внаслідок удару блискавки, на електричне обладнання, устаткування (включаючи електропроводку) або установку (наприклад, через порушення ізоляції або надмірне завантаження мережі або через коротке замикання, перевантаження, відмову (несправність) вимірювальних, регулювальних приладів тощо), якщо інше не передбачено Договором страхування.

Якщо внаслідок зазначеного впливу електричного струму сталася пожежа або вибух, то не підлягають відшкодуванню Страховиком збитки, завдані пошкодженням або знищенням застрахованого електричного обладнання (устаткування), що виявилось джерелом виникнення пожежі або вибуху, якщо інше не передбачено Договором страхування;

8) вибухів, які є звичайними складовими виробничого процесу;

9) вибухів, що виникають у камері згоряння механізмів із двигунами внутрішнього згоряння або аналогічних ним машинах та агрегатах;

10) вакууму або розрідження газу в резервуарі;

11) використання, збереження чи тимчасового розміщення, в межах місця дії Договору страхування, газового устаткування та інших легкозаймистих і вибухонебезпечних предметів, матеріалів і речовин, що не є невід'ємною частиною інженерних комунікацій чи виробничого процесу, якщо інше не передбачено Договором страхування;

12) гідравлічного вибуху (удару), тобто розриву ємностей (резервуарів) внаслідок тиску рідини, підвищення або зниження гідромеханічного тиску в напірному трубопроводі, викликане зміною в часі і в будь-якій ділянці трубопроводу швидкості руху рідини;

13) розриву турбін, маховиків або інших подібних агрегатів під дією відцентрової сили;

14) знищення, пошкодження резервуару, в якому стався вибух внаслідок зносу,

надмірного ржавіння, накипу, осаду на стінках такого резервуару;

15) підпалу, вибуху, що стався внаслідок протиправних дій третіх осіб.

#### **4.1.2. Стихійні явища:**

##### **4.1.2.1. Сильний вітер (буря, шторм, ураган), вихор.**

Під сильним вітром (бурею, штормом, ураганом) розуміється викликаний погодними умовами рух повітряних мас, швидкість якого становить 17 м/сек. та більше (від 8 балів за шкалою Бофорта), якщо інше не передбачено Договором страхування.

Збитки, завдані бурею, ураганом або штормом, що триває безперервно або з перервами протягом 72 (сімдесяти двох) годин, розглядаються як один страховий випадок, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

Під вихором розуміється маса повітря, охоплена обертальним рухом навколо якоїсь осі, котра може бути горизонтальною або вертикальною.

За ризиками, зазначеними у підпункті 4.1.2.1 Правил страхування, підлягають відшкодуванню збитки внаслідок знищення, пошкодження застрахованого майна в результаті механічної дії швидкісного напору повітряних мас та/або зіткнення застрахованого майна з будь-якими предметами, уламками тощо, що підхоплені та переносяться, рухаються та/або впали під впливом швидкісного напору вітру, а також в результаті впливу на застраховане майно стихійних явищ, що є наслідком сильного вітру (бури, шторму, урагану) та/або вихору, якщо це передбачено Договором страхування;

##### **4.1.2.2. Град, злива, сильний дощ, паводок (затоплення, водопілля, повінь).**

Під градом розуміється випадання твердих частинок щільного льоду із купчасто-дощових хмар.

Під зливою розуміється випадання інтенсивного короткочасного дощу кількістю 30 мм та більше за період часу менше однієї години, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

Збитки, завдані градом або зливою, що триває безперервно або з перервами протягом 24 (двадцяти чотирьох) годин, розглядаються як один страховий випадок, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

Під сильним дощем розуміються рідкі та змішані опади (дощ, мокрий сніг) у кількості не менше 50 мм за період не більше 12 годин або безперервний дощ (з перервами не більше однієї години) протягом кількох діб, при якому за період до 2 (двох) діб випадає не менше 120 мм опадів, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

Під паводком розуміється затоплення водою місця дії Договору страхування внаслідок підйому рівня води наземних (природних або штучних) водойм, прориву гребель, огорожувальних дамб, цунамі, а також у результаті рясних та/або тривалих атмосферних опадів та/або відлиг.

За ризиками, зазначеними у підпункті 4.1.2.2 Правил страхування, крім виключень зі страхових випадків і обмежень страхування, зазначених у розділі 5 Правил страхування, Страховик не відшкодовує збиток, завданий внаслідок:

1) проникнення у будівлю, приміщення чи споруду граду, дощу, бруду або снігу через незачинені вікна, двері, міжпанельні шви та інші технічні отвори або прорізи (в тому числі, якщо вони виникли у результаті технічних недоліків будівель чи споруд або через їх неналежну ізоляцію), крім виникнення таких отворів або прорізів внаслідок подій, на випадок настання яких укладений Договір страхування;

2) затоплення, викликаного недостатньою пропускною здатністю каналізаційних (внутрішніх і зовнішніх) систем, якщо зобов'язання щодо забезпечення цієї пропускної здатності несе Страхувальник (Вигодонабувач);

3) паводку (затоплення, водопілля, повені), якщо вони характерні для місцевості, де знаходиться застраховане майно. Вважається, що вихід води з берегів можна було передбачати, якщо така подія відбувалася в середньому частіше, ніж один раз за десять років за останні тридцять років (станом на дату початку дії Договору страхування), якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

4) підтоплення ґрунтовими водами та затоплення в результаті підвищення рівня підземних вод, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

#### **4.1.2.3. Тиск снігового шару, налипання снігу, обмерзання.**

Під тиском снігового шару розуміється вплив ваги снігу, накопиченого на застрахованому майні, з природних причин, тиск якого перевищив навантаження, що були розраховані і закладені при проектуванні, будівництві, створенні застрахованого майна (майна, в якому знаходилось застраховане майно).

Збитки внаслідок тиску снігового шару підлягають відшкодуванню, якщо він діяв не більше ніж протягом 36 (тридцяти шести годин) з моменту закінчення випадіння снігу внаслідок сильного снігопаду, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Під налипанням снігу, обмерзанням розуміється утворення тонкого шару льоду внаслідок намерзання переохолоджених крапель дощу або туману, або налипання шару мокрого та/або замерзлого снігу на зовнішньому боці застрахованого майна, що призвело до його механічної деформації під вагою льоду або змерзлого снігу.

Крім виключень і обмежень, передбачених розділом 5 Правил страхування, за ризиками, зазначеними в підпункті 4.1.2.3 Правил страхування, Страховик не відшкодовує збиток, завданий внаслідок:

- 1) дії шару снігу (льоду), що був сформований людиною;
- 2) танення снігу (льоду) чи його падіння з інших будівель чи елементів будівель, транспортних засобів.

#### **4.1.2.4. Землетрус, гірські обвали і схід лавин, зсув, осідання ґрунту.**

Під землетрусом розуміються пружинні коливання в земній корі чи верхній частині мантиї, що спричиняють коливання земної поверхні, деформацію в земній корі, сила якого перевищує 5 балів за міжнародною сейсмічною шкалою MSK-64, якщо інше не передбачено Договором страхування.

За ризиком «Землетрус» підлягають відшкодуванню збитки, внаслідок знищення або пошкодження застрахованого майна за умови, що при проектуванні, будівництві та експлуатації застрахованого майна (майна, в якому знаходилось застраховане майно) враховані сейсмічні та геологічні особливості місцевості, де розміщене застраховане майно, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Під гірськими обвалами і сходом лавин розуміється швидкий рух вниз зі схилу мас каменів, землі чи снігу в результаті дії сил земного тяжіння.

Під зсувом розуміється зміщення мас гірських порід, ґрунту вниз по схилу під дією сили земного тяжіння без втрати контакту з нерухомою основою на більш низький гіпсометричний рівень.

Під осіданням ґрунту розуміється природне осідання ґрунтового покриву з ізостатичних або тектонічних причин або в результаті ущільнення ґрунту, крім випадків викликаних:

- 1) промерзанням та відтаванням ґрунту;
- 2) динамічними впливами на ґрунт (вібраціями);
- 3) пересиханням ґрунту або дренаванням (осушенням) ґрунту;

За ризиками, зазначеними у підпункті 4.1.2.4 Правил страхування, крім виключень зі страхових випадків і обмежень страхування, зазначених у розділі 5 Правил страхування, Страховик не відшкодовує збиток, завданий, внаслідок:

- 4) зсуву, обвалу чи осідання гірських порід, ґрунту, що сталися в результаті проведення земляних, будівельних, підривних робіт чи будь-якої іншої діяльності людини, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;
- 5) дії ґрунтових вод, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;
- 6) прибережної або річкової ерозії ґрунтів;
- 7) нормального осідання нових будівель (споруд).

**4.1.2.5. Інші стихійні явища** (снігові замети, мороз, спека, туман, сель, засуха, пилова (піщана) буря, льодохід тощо), передбачені Договором страхування.

**4.2.** Конкретний перелік страхових ризиків за Договором страхування визначається Страхувальником та Страховиком та зазначається в ньому.

**4.3.** За конкретним Договором страхування можуть не застосовуватися окремі виключення із числа зазначених щодо конкретних ризиків у пункті 4.1 Правил страхування.

**4.4.** Страховим випадком є пошкодження, знищення та/або втрата застрахованого майна внаслідок настання зазначеного у Договорі страхування страхового ризику, що фактично стався в період дії Договору страхування та не підпадає під виключення зі страхових випадків і обмеження страхування, передбачені Договором страхування, внаслідок чого виникає зобов'язання Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальникові та/або Вигодонабувачеві.

**4.5.** Пошкодження, знищення та/або втрата застрахованого майна вважається страховим випадком, якщо є прямий, безпосередній зв'язок між настанням страхового ризику, зазначеного у Договорі страхування, і пошкодженням, знищенням та/або втратою застрахованого майна.

**4.6.** Договором страхування може бути встановлене обмеження кількості страхових випадків, за якими Страховик здійснює виплату страхових відшкодувань.

**4.7.** У межах страхової суми за Договором страхування Страховик відшкодовує витрати щодо запобігання або зменшення розміру збитків, завданих настанням страхового випадку, якщо це передбачено Договором страхування.

**4.8.** Витратами щодо запобігання або зменшення розміру збитків, завданих настанням страхового випадку є:

**4.8.1.** Необхідні, доцільні, здійснені в розумних межах витрати для рятування застрахованого майна, зокрема заходи із розбирання та/або переміщення будівель, споруд, обладнання на нове місце;

**4.8.2.** Витрати на прибирання (розчищення) зазначеної в Договорі страхування території від уламків (залишків) майна, яке постраждало внаслідок страхового випадку, передбаченого Договором страхування, зокрема знесення будівель і споруд, видалення забруднювальних речовин і транспортування сміття до найближчого місця зберігання, утилізації тощо;

**4.8.3.** Інші передбачені Договором страхування витрати, пов'язані із заходами щодо зменшення розміру збитків, завданих настанням страхового випадку.

**4.9.** За згодою Сторін у Договорі страхування встановлюється максимальний розмір витрат Страхувальника (Вигодонабувача) щодо запобігання або зменшення розміру збитків, завданих настанням страхового випадку, які відшкодовуються Страховиком за Договором страхування.

## **5. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ**

**5.1.** Не вважається страховим випадком подія, що сталася прямо або опосередковано внаслідок:

**5.1.1.** Війни з зовнішнім ворогом або громадянської війни, воєнних дій будь-якого характеру (незалежно від того чи був оголошений стан війни), у тому числі інтервенції, нападів зовнішнього ворога, збройних конфліктів, збройного повстання, захоплення державної влади військовими або будь-якими іншими особами, узурпації влади, введення воєнного стану та/або пов'язаних із цим грабежів і мародерства;

**5.1.2.** Масового безладдя, бунту, заколоту, страйку, локауту, революції;

**5.1.3.** Терористичних актів, диверсій, антитерористичних операцій, що проводяться, операцій об'єднаних сил, включаючи знищення або пошкодження



застрахованого майна від пожежі або вибуху, прямо або опосередковано пов'язаних з цими подіями;

**5.1.4.** Конфіскації, націоналізації, реквізиції, примусового вилучення застрахованого майна, у тому числі з застосуванням насильства та/або будь-якої зброї, арешту або іншого незаконного обмеження майнових прав, знищення або пошкодження застрахованого майна за наказом/рішенням уряду, органів державної влади або місцевого самоврядування, органів військового управління та інших органів влади, у тому числі самопроголошених;

**5.1.5.** Будь-яких військових маневрів, операцій, навчань або інших військових заходів та/або їх наслідків;

**5.1.6.** Дії мін, торпед, бомб, гранат, снарядів, вибухових речовин або пристроїв, що використані з метою пошкодження або знищення застрахованого майна або завдання шкоди здоров'ю, життю людей, інших будь-яких бойових припасів та або знарядь війни;

**5.1.7.** Дій будь-яких воєнізованих або збройних формувань;

**5.1.8.** Застосування атомної зброї, впливу ядерного вибуху, проникаючої радіації, радіоактивного зараження будь-яким ядерним паливом або відходами в результаті згоряння ядерного палива (у цьому виключенні мається на увазі процес ядерного розпаду, що самопідтримується);

**5.1.9.** Впливу комп'ютерного вірусу, шкідливої програми, неправомірного втручання до електронної мережі, несанкціонованого доступу до електронної системи.

**5.2.** Страховик не виплачує страхове відшкодування у разі пошкодження, знищення або втрати застрахованого майна внаслідок:

**5.2.1.** Поступової амортизації, внутрішнього недоліку, неявного дефекту, забруднення або зараження, вологості й сухості атмосфери, змінення температури, смогу, стиснення, випарування, втрати ваги, змінення кольору, структури або запаху, втрати майном притаманних йому якостей, за винятком тих випадків, коли такі втрати або пошкодження були безпосередньо викликані настанням події, на випадок якої укладений Договір страхування;

**5.2.2.** Обвалу, руйнування, пошкодження застрахованих будівель або споруд (будівель або споруд, у яких знаходиться застраховане майно), якщо це не викликано настанням страхового випадку, зокрема внаслідок їхньої старості, зношення, часткового руйнування або пошкодження внаслідок неможливості Страхувальника підтримувати застраховане майно (будівлі або споруди, у яких знаходиться застраховане майно) в належному стані, у тому числі через тривале нагромадження маси снігу або льоду на даху;

**5.2.3.** Корозії, шумування, гниття, експлуатаційного чи природного зносу, окислювання або інших природних властивостей окремих предметів і матеріалів або пошкодження застрахованого майна гризунами, комахами, цвіллю, грибок, іншими мікроорганізмами, тваринами або рослинами;

**5.2.4.** Помилки у проектуванні, будівництві, монтажі, неякісного виконання робіт або дефектів (недоліків) матеріалів, якщо інше не передбачено Договором страхування;

**5.2.5.** Дефектів, що існували на момент укладення Договору страхування та про які було відомо або повинно було бути відомо Страхувальникові;

**5.2.6.** Застосування Страхувальником (його працівниками, представниками, членами його родини) або з його відома вибухових речовин (динаміту, тротилу тощо) й інших хімічних сполук або суміші речовин, здатних до швидкої екзотермічної реакції тощо;

**5.2.7.** Неминучих у процесі роботи або таких, що виникають з нього, випадків самозаймання;

**5.2.8.** Нез'ясовного зникнення, нестачі застрахованого майна;

**5.2.9.** Втрати, пошкодження або знищення електронної бази даних, інформації, програмного забезпечення;

**5.2.10.** Збою в роботі, несправності, втрати або зменшення функціональності чи працездатності комп'ютера, електронного приладу, техніки, обладнання якщо інше не



передбачено Договором страхування.

**5.3.** Не визнається страховим випадком та не підлягає відшкодуванню збиток, завданий внаслідок:

**5.3.1.** Пошкодження, знищення або втрати застрахованого майна, що сталося поза зазначеним місцем дії Договору страхування;

**5.3.2.** Необережності Страхувальника (Вигодонабувача), їхніх працівників, представників, членів їхніх сімей або осіб, які діяли за їхнім дорученням (у тому числі з метою збільшення розміру страхового відшкодування). Під необережністю розуміється, що особа:

**5.3.2.1.** Передбачала можливість настання небезпечних наслідків своїх дій (або бездіяльності), але легковажно розраховувала на те, що вони не настануть;

**5.3.2.2.** Не передбачала можливості настання небезпечних наслідків своїх дій (або бездіяльності), хоча повинна була та мала таку можливість.

Факт необережності встановлюється на підставі обвинувального вироку суду, висновку компетентних органів або відповідно до умов Договору страхування;

**5.3.3.** Проведення капітальних чи поточних ремонтних, будівельних, монтажних робіт, випробувань, технічного обслуговування за місцезнаходженням застрахованого майна та/або безпосередньо у місці дії Договору страхування та/або на самому застрахованому майні та/або проведення таких робіт без спеціальних дозволів компетентних служб (органів), відповідно до того, як це передбачено Договором страхування;

**5.3.4.** Виходу з ладу систем охолодження або нагрівання повітря або переривання в постачанні газу, води або електроенергії, якщо зазначені системи не вийшли з ладу в результаті настання страхового випадку;

**5.3.5.** Тривалого впливу природних умов, якщо такі умови не підпадають під визначення стихійних явищ, які, зазначені в Правилах страхування та/або Договорі страхування;

**5.3.6.** Обставин, про які Страхувальник (Вигодонабувач) знав або повинен був знати, але не вжив усіх від нього залежних заходів для запобігання настанню події;

**5.4.** Не підлягають відшкодуванню:

**5.4.1.** Моральна шкода;

**5.4.2.** Неустойки, штрафи, пені та інші стягнення, упущена вигода;

**5.4.3.** Витрати з відшкодування збитків третім особам будь-якого характеру, в тому числі через забруднення навколишнього середовища;

**5.4.4.** Інші непрямі збитки.

**5.5.** Не підлягає відшкодуванню збиток, за який несе відповідальність постачальник або виробник застрахованого майна відповідно до контракту або згідно з чинним законодавством України.

**5.6.** Окремі виключення із числа зазначених у пунктах 5.1 – 5.5 Правил страхування можуть не застосовуватися щодо окремого Договору страхування.

**5.7.** Договором страхування додатково можуть бути передбачені інші особливі виключення зі страхових випадків та обмеження страхування, що не суперечать чинному законодавству України та Правилам страхування.

## **6. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ, СТРАХОВИХ ТАРИФІВ, СТРАХОВИХ ПЛАТЕЖІВ І ФРАНШИЗИ**

**6.1.** Страхова сума в межах якої Страховик зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку, може бути:

**6.1.1.** Агрегатною – у разі настання страхового випадку та виплати страхового відшкодування максимальний ліміт зобов'язань Страховика, який на момент укладення Договору дорівнює відповідній страховій сумі, зменшується на розмір виплаченого відшкодування;

**6.1.2.** Неагрегатною – ліміт зобов'язань Страховика залишається незмінним незалежно від виплат страхових відшкодувань, здійснених Страховиком, та кількості страхових випадків протягом строку дії Договору страхування.

**6.2.** Розмір страхової суми визначається за домовленістю між Страховиком і Страхувальником під час укладення Договору страхування або внесення змін до Договору страхування у межах дійсної вартості застрахованого майна за цінами і тарифами, що діють на момент укладання Договору страхування або внесення змін до нього, якщо інше не передбачено Договором страхування, і зазначається в Договорі страхування.

**6.3.** Договір страхування може бути укладено:

**6.3.1.** За системою пропорційної відповідальності Страховика. При цьому, якщо з будь-яких причин, у тому числі за домовленістю Сторін, страхова сума, зазначена в Договорі страхування, менша від дійсної вартості майна, визначеної на дату укладення Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування, (страхування в частці), то Страховик зобов'язаний відшкодувати Страхувальнику (Вигодонабувачу) зазначені збитки в такому ж співвідношенні до розміру збитку, як страхова сума, що зазначена в Договорі страхування, співвідноситься до дійсної вартості такого майна, визначеної на дату укладення Договору страхування;

**6.3.2.** За системою без врахування пропорційної відповідальності Страховика. При цьому страхова сума може встановлюватися у розмірі дійсної вартості застрахованого майна на момент укладання Договору страхування або визначеної у Договорі страхування певної її частки. При настанні страхового випадку Страховик здійснює виплату страхового відшкодування у розмірі завданих збитків в межах страхової суми, незалежно від того, яку частину від дійсної вартості складає страхова сума.

**6.4.** У Договорі страхування за згодою Сторін страхова сума може встановлюватися як на окремі одиниці, групи, види застрахованого майна, так і на їх сукупність.

**6.5.** У межах страхової суми, за згодою Сторін у Договорі страхування можуть встановлюватися ліміти зобов'язань Страховика за окремим страховим випадком, за групою страхових випадків, за характером завданих збитків, щодо витрат, понесених Страхувальником при настанні страхового випадку з метою запобігання та зменшення розміру збитків, тощо.

**6.6.** Страховик несе зобов'язання за ризиками, визначеними у Договорі страхування, у межах відповідної страхової суми та лімітів зобов'язань, зазначених в Договорі страхування. Сума страхового відшкодування за одним страховим випадком не може перевищувати передбаченої Договором страхування страхової суми.

**6.7.** Після відновлення пошкодженого майна Страхувальник має право за додатковий страховий платіж на умовах, погоджених сторонами Договору страхування, відновити зобов'язання Страховика щодо виплати страхового відшкодування за Договором страхування до розміру страхової суми шляхом укладення додаткового договору до Договору страхування.

**6.8.** Базові річні страхові тарифи наведені у додатку до Правил страхування.

**6.9.** При укладенні Договору страхування визначається конкретний розмір страхового тарифу залежно від прийнятих на страхування ризиків, розміру страхової суми, лімітів зобов'язань, строку дії Договору страхування, розміру франшизи, місця дії Договору страхування та інших чинників залежно від конкретних умов страхування, а також з урахуванням виду, технічного стану, строку експлуатації майна, виду господарської діяльності Страхувальника, наявності систем протипожежної сигналізації та інших суттєвих в кожному конкретному випадку чинників.

**6.10.** Страховий платіж за Договором страхування визначається, виходячи з розмірів страхової суми та страхового тарифу з урахуванням підвищувальних і понижувальних коефіцієнтів, наведених у додатку до Правил страхування.

**6.11.** Страхувальник сплачує Страховикові страховий платіж як плату за страхування згідно з умовами Договору страхування.

**6.12.** Страховий платіж за неповний місяць сплачується як за повний, якщо інше не передбачено Договором страхування.

**6.13.** Страховий платіж сплачується шляхом перерахування коштів на поточний рахунок Страховика (його представника), якщо інше не передбачено Договором страхування.

**6.14.** Страхувальник здійснює сплату страхового платежу на підставі графіку сплати, передбаченого Договором страхування, без надання Страховиком окремих рахунків, якщо інше не передбачене умовами Договору страхування.

**6.15.** Страхувальник згідно з укладеним Договором страхування має право вносити страхові платежі у грошовій одиниці України або в іноземній вільно конвертованій валюті, у випадках, передбачених чинним законодавством України, та якщо це передбачено умовами Договору страхування.

**6.16.** Розмір страхового платежу, порядок та строки його сплати зазначаються у Договорі страхування.

**6.17.** Зазначений у Договорі страхування страховий платіж може сплачуватися одноразово, частинами або окремими платежами за визначені в Договорі страхування періоди страхування.

**6.18.** Якщо Договором страхування передбачена сплата страхового платежу частинами або окремо за кожен період страхування, з яких складається строк дії Договору страхування, у разі настання страхового випадку до повної сплати Страхувальником страхового платежу за Договором страхування, Сторонами може бути передбачено, що настає строк сплати несплаченого страхового платежу за один, кілька чи всі чергові періоди страхування (сплати однієї, кількох або усіх несплачених частин страхового платежу).

Строк сплати несплаченого Страхувальником страхового платежу становить 10 (десять) робочих днів, та починається з дня наступного за днем настання події, що може бути визнана страховим випадком, якщо інше не передбачене Договором страхування.

**6.19.** Якщо Страхувальник не сплатив страховий платіж (частину страхового платежу) у визначені у пункті 6.18 Правил страхування та/або Договором страхування строки та обсязі, Страховик має право, якщо це передбачено умовами Договору страхування,:

**6.19.1.** Зменшити розмір страхового відшкодування на суму одного або декількох несплачених страхових платежів (частин страхового платежу), або:

**6.19.2.** Відкласти виплату страхового відшкодування на строк до 20 (двадцяти) робочих днів з дня зарахування страхового платежу (його частини) у передбаченому пунктом 6.18 Правил страхування та/або Договором страхування розмірі на поточний рахунок Страховика (або на інший строк, передбачений Договором страхування).

**6.20.** Якщо Страховик скористався правом, передбаченим п. 6.19 Правил страхування, він повинен повідомити про прийняте рішення Страхувальника.

**6.21.** За згодою Сторін може встановлюватися загальна франшиза за Договором страхування, окрема франшиза за кожним видом (групою) застрахованого майна, одиницею майна, за різними страховими ризиками, страховими випадками в залежності від розміру збитку за страховим випадком тощо.

**6.22.** Договором страхування може бути встановлена франшиза у відсотках, в абсолютній величині або у одиницях вимірювання часу.

**6.23.** Франшиза може бути умовною, безумовною та часовою.

**6.23.1.** Умовна франшиза не вираховується при визначенні суми страхового відшкодування, якщо розмір збитку перевищує величину умовної франшизи, встановленої Договором страхування. Якщо розмір збитку дорівнює або менший за величину умовної франшизи, встановленої у Договорі страхування, виплата страхового відшкодування не здійснюється.

**6.23.2.** Безумовна франшиза вираховується при визначенні розміру страхового відшкодування у разі настання кожного та будь-якого страхового випадку;

**6.23.3.** При часовій франшизі страхове відшкодування не виплачується, якщо обумовлена Договором страхування подія сталася до певного строку, передбаченого Договором страхування, або, якщо дія обставин, передбачених Договором страхування, не закінчилася до визначеного Договором страхування строку тощо. Часова франшиза може бути умовною або безумовною.

**6.24.** Договором страхування може бути передбачена франшиза, розмір якої змінюється в залежності від кількості страхових випадків, що сталися протягом строку дії Договору страхування.

**6.25.** За згодою Сторін може встановлюватися загальна франшиза за Договором страхування, окрема франшиза за кожним видом (групою) застрахованого майна, одиницею майна, за різними страховими ризиками, страховими випадками в залежності від розміру збитку за страховим випадком тощо.

## **7. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ, СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ**

**7.1.** Для укладення Договору страхування Страхувальник подає Страховикові письмову заяву за формою, встановленою Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти Договір страхування.

**7.2.** Письмова заява повинна бути заповнена не припускаючи подвійного тлумачення, і включати у собі відомості про предмет Договору страхування та обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику.

**7.3.** Страхувальник несе відповідальність за повноту та достовірність зазначених ним у заяві даних. Відповіді Страхувальника на запитання Страховика, включені до заяви про страхування, становлять інформацію, що має істотне значення для укладення Договору страхування та оцінки ступеня страхового ризику.

**7.4.** Страховик має право відмовити у здійсненні виплати страхового відшкодування при настанні страхового випадку, у разі надання неправдивої інформації або ненадання (приховування) інформації, яка має істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику.

**7.5.** Подання заяви не зобов'язує Страховика та Страхувальника укласти Договір страхування.

**7.6.** Страхувальник повинен повідомити Страховика про всі чинні договори страхування щодо предмета Договору страхування з іншими страховиками, а також надати інформацію про події, які сталися з предметом Договору страхування, до моменту укладення Договору страхування, та які за своїми ознаками підпадають під події, що можуть бути визнані страховими випадками за Договором страхування.

**7.7.** При укладенні Договору страхування на вимогу Страховика Страхувальник повинен надати:

**7.7.1.** Можливість оглянути майно, щодо якого укладається Договір страхування, та провести його експертизу для оцінки ступеня страхового ризику;

**7.7.2.** Документи, необхідні для визначення вартості майна, що заявляється на страхування;

**7.7.3.** Документи, що підтверджують наявність майнових інтересів щодо предмету Договору страхування у Страхувальника;

**7.7.4.** Документ, що ідентифікує особу Страхувальника та/або діючого від його імені представника;

**7.7.5.** Довіреність або інший документ, який посвідчує наявність та обсяг повноважень представника Страхувальника;

**7.7.6.** Всю інформацію про відомі Страхувальнику потенційні ризики, такі, як небезпечні властивості використовуваних у господарській діяльності речовин та матеріалів, небезпечні виробничі процеси та операції, небезпечне обладнання та інші аналогічні

відомості;

**7.7.7.** Інші документи, необхідні в кожному конкретному випадку для укладення Договору страхування та оцінки ступеня страхового ризику, перелік яких визначається при укладенні Договору страхування.

**7.8.** Договір страхування укладається між Страхувальником та Страховиком в письмовій або прирівняній до неї згідно з чинним законодавством України формі. Факт укладення Договору страхування може посвідчуватися страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою Договору страхування.

**7.9.** При укладенні Договору страхування Сторони можуть:

**7.9.1.** Доповнити Договір страхування умовами, які не визначені Правилами страхування, якщо такі доповнення не суперечать чинному законодавству України та Правилам страхування;

**7.9.2.** Конкретизувати окремі положення Правил страхування.

**7.10.** Всі заяви і повідомлення, передбачені Договором страхування, будуть вважатися зробленими належним чином, тільки якщо вони здійснені у письмовій формі та надіслані рекомендованим листом, кур'єром або вручені особисто із зазначеними в ньому адресами Сторін, якщо інше не передбачено Договором страхування. Датою отримання таких повідомлень буде вважатися дата їх особистого вручення або дата, зазначена на поштовому штемпелі відділу зв'язку одержувача. Договором страхування може бути передбачено надання зазначених заяв та повідомлень в електронному вигляді.

**7.11.** Строк та місце (територія) дії Договору страхування встановлюється за згодою Сторін і зазначається в Договорі страхування.

**7.12.** Договір страхування набирає чинності з моменту внесення страхового платежу або першої його частини, якщо інше не передбачено Договором страхування.

**7.13.** Договір страхування укладається строком на один рік або на інший строк, погоджений Сторонами.

**7.14.** Дія Договору страхування закінчується о 24 годині 00 хвилин (за Київським часом) дати, визначеної в Договорі страхування, як дата закінчення строку дії Договору страхування, а також у випадках, передбачених розділом 15 Правил страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

**7.15.** Місцем (територією) дії Договору страхування є зазначені в Договорі страхування адреса (населений пункт, координати тощо), за якими можна ідентифікувати його місцезнаходження.

**7.16.** Територія (місце) дії Договору страхування може поширюватись на територію України, за виключенням територій військових або збройних конфліктів, воєнних дій будь-якого характеру (незалежно від того чи був оголошений стан війни), території, де введений надзвичайний стан, тимчасово окупованих територіях, територіях проведення антитерористичних операцій, операції об'єднаних сил, якщо інше не передбачене Договором страхування.

## **8. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН**

### **8.1. Страховик зобов'язаний:**

**8.1.1.** Ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування;

**8.1.2.** Протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення виплати страхового відшкодування;

**8.1.3.** Не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом;

**8.1.4.** При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбаченій Правилами страхування та Договором страхування строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення виплати страхового



відшкодування шляхом сплати одержувачу страхового відшкодування неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування або законом;

**8.1.5.** Відшкодувати витрати, зазані Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення розміру збитку, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

**8.1.6.** За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або у випадку збільшення вартості застрахованого майна, в строк, передбачений Правилами страхування та/або Договором страхування, переукласти Договір страхування, або внести зміни до умов Договору страхування, або припинити його дію стосовно конкретного застрахованого майна.

## **8.2. Страхувальник зобов'язаний:**

**8.2.1.** Сплачувати страхові платежі в розмірах і в строки, передбачені умовами Договору страхування;

**8.2.2.** При укладенні Договору страхування надати інформацію Страховикові про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику, і надалі інформувати Страховика про будь-яку зміну ступеня страхового ризику;

**8.2.3.** Виконувати рекомендації Страховика щодо зниження ступеня страхового ризику та запобігання настанню страхових випадків, якщо це передбачено Договором страхування;

**8.2.4.** При укладенні Договору страхування повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо предмета Договору страхування;

**8.2.5.** При укладенні Договору страхування або внесенні до нього змін, а також у будь-який час протягом строку дії Договору страхування на вимогу Страховика надати можливість представнику Страховика провести огляд майна, щодо якого укладається Договір страхування, з'ясувати умови його утримання, експлуатації, а також переглянути експлуатаційну документацію, якщо це передбачено Договором страхування;

**8.2.6.** Використовувати майно за його прямим призначенням, забезпечувати відповідні умови зберігання, експлуатації та обслуговування, дотримуватися правил і норм техніки безпеки, пожежної безпеки, забезпечити безперебійне функціонування всіх пожежних систем і пристроїв, що були в наявності при укладенні Договору страхування;

**8.2.7.** Вживати всіх можливих заходів та дій з метою запобігання та зменшення розміру збитків, завданих внаслідок настання події, що може бути визнана страховим випадком;

**8.2.8.** У разі збільшення ступеня страхового ризику на вимогу Страховика сплатити розрахований ним додатковий страховий платіж. У разі невиконання цього зобов'язання Страхувальником, Страховик має право в односторонньому порядку достроково припинити дію Договору страхування (відмовитись від Договору) на підставі невиконання Страхувальником умов Договору страхування згідно з чинним законодавством України та цими Правилами страхування, при цьому Страховик звільняється від зобов'язань сплатити страхове відшкодування за страховими випадками, що сталися з моменту настання змін у ступені страхового ризику;

**8.2.9.** Надати Страховикові для перегляду та копіювання оригінали або нотаріально завірнені копії документів для проведення ідентифікації Страхувальника у випадках, передбачених законодавством України та цими Правилами страхування;

**8.2.10.** Повідомити Страховика про настання події, що може бути визнана страховим випадком, в строк, передбачений пунктом 9.1.5 Правил страхування та/або Договором страхування;

**8.2.11.** У разі настання події, що може бути визнана страховим випадком, діяти згідно з умовами, визначеними у розділі 9 Правил страхування, якщо інше не передбачене Договором страхування;

**8.2.12.** Якщо після здійснення виплати страхового відшкодування за Договором страхування виявиться така обставина, що за Договором страхування або чинним



законодавством повністю чи частково позбавляє Страхувальника права на отримання страхового відшкодування, на письмову вимогу Страховика повернути Страховику виплачене страхове відшкодування (відповідну частину відшкодування) протягом 10 (десяти) робочих днів з дня отримання відповідної письмової вимоги від Страховика, якщо інше не передбачено Договором страхування;

**8.2.13.** Дотримуватися конфіденційності у взаємовідносинах зі Страховиком, не допускати передавання інформації, що є комерційною таємницею Страховика, іншим особам, за винятком випадків, передбачених законодавством України.

**8.3. Страховик має право:**

**8.3.1.** Перевіряти достовірність наданої Страхувальником інформації та документів, що стосуються предмета Договору страхування, виконання Страхувальником (Вигодонабувачем) умов Правил страхування та Договору страхування, а також вимагати надання додаткових документів, що мають значення для оцінки ступеня страхового ризику, при укладенні Договору страхування і у будь-який момент строку його дії;

**8.3.2.** При укладенні та у будь-який час протягом строку дії Договору страхування оглядати в присутності Страхувальника (його представника) застраховане майно, з'ясовувати умови його утримання та експлуатації (за умови попереднього погодження зі Страхувальником часу та місця такого огляду);

**8.3.3.** Брати участь у заходах, спрямованих на запобігання та зменшення завданого збитку. Зазначені дії Страховика не є підставою для визнання Страховиком події страховим випадком;

**8.3.4.** Самостійно або з залученням експертів за власною ініціативою і за власний рахунок з'ясовувати обставини та причини настання страхового випадку;

**8.3.5.** Робити запити про відомості, пов'язані з настанням події, яка може бути визнана страховим випадком за умовами Договору страхування, до компетентних органів, підприємств, установ і організацій, що можуть володіти інформацією про обставини настання події, з питань, пов'язаних із розслідуванням причин, обставин і визначенням розміру завданого збитку;

**8.3.6.** Запитувати у Страхувальника інформацію, необхідну для встановлення факту та обставин настання страхового випадку та розміру завданого збитку, включаючи інформацію, що є комерційною таємницею;

**8.3.7.** Розпочати огляд місця події, пошкодженого та/або знищеного майна, не чекаючи повідомлення Страхувальника про настання події, що може бути визнана страховим випадком. Зазначені дії Страховика не є підставою для визнання Страховиком події страховим випадком;

**8.3.8.** Відмовити у здійсненні виплати страхового відшкодування, якщо для цього виникнуть підстави, передбачені Договором страхування, Правилами страхування чинним законодавством України;

**8.3.9.** Якщо відповідно до умов Договору страхування страховий платіж сплачується частинами (кількома платежами за окремі періоди страхування), зменшити розмір страхового відшкодування на суму однієї, кількох або всіх несплачених частин страхового платежу (несплачених страхових платежів за один, кілька або всі періоди страхування) або відкласти виплату страхового відшкодування відповідно до пункту 6.19 Правил страхування, якщо це передбачено Договором страхування;

**8.3.10.** Ініціювати внесення змін доповнень до умов Договору страхування, дострокове припинення дії Договору страхування, якщо це передбачено Договором страхування;

**8.3.11.** Вимагати від Страхувальника повернення отриманого ним або Вигодонабувачем страхового відшкодування (повністю або частково), якщо стануть відомі нові обставини настання страхового випадку, що на підставі умов Договору страхування повністю або частково позбавляють одержувача страхового відшкодування права на його одержання;

**8.3.12.** Відмовити Страхувальнику в укладенні Договору страхування без пояснення причини відмови.

**8.4. Страхувальник має право:**

**8.4.1.** На виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку на умовах Правил страхування Договору страхування;

**8.4.2.** При укладенні Договору страхування призначити Вигодонабувача, а також замінювати його до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

**8.4.3.** У разі незгоди з результатами експертизи пошкодженого або знищеного внаслідок настання страхового випадку майна, вартість якої була оплачена Страховиком, організувати за власний рахунок проведення повторної експертизи незалежною спеціалізованою організацією;

**8.4.4.** Оскаржити в порядку, передбаченому чинним законодавством України, відмову Страховика здійснити виплату страхового відшкодування його розмір;

**8.4.5.** Отримати дублікат Договору страхування (страхового поліса, сертифіката, свідоцтва) у разі втрати його оригіналу протягом строку дії Договору страхування;

**8.4.6.** Ініціювати внесення змін доповнень до умов Договору страхування, дострокове припинення дії Договору страхування, якщо це передбачено Договором страхування.

**8.5.** Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші права та обов'язки Сторін, які не суперечать умовам Правил страхування та чинному законодавству України.

## **9. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ**

**9.1.** У разі настання події, передбаченої пунктом 4.1 Правил страхування та Договором страхування, яка може бути визнана страховим випадком, Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний:

**9.1.1.** Вжити всіх можливих заходів щодо:

**9.1.1.1.** Запобігання та зменшення розміру збитків та збереження (рятування) застрахованого майна;

**9.1.1.2.** Усунення причин, що сприяють виникненню додаткових збитків;

**9.1.1.3.** З'ясування характеру та обставин настання події, що стала причиною збитків;

**9.1.1.4.** Збору і передачі Страховикові всіх необхідних документів для визначення розміру завданого збитку та прийняття рішення про здійснення виплати або відмову здійснити виплату страхового відшкодування;

**9.1.1.5.** Забезпечення реалізації права вимоги Страховиком до винних осіб.

**9.1.2.** Якщо цього потребують обставини та наслідки події, яку відповідно до розділу 4 Правил страхування та Договору страхування може бути визнано страховим випадком, та якщо це передбачено Договором страхування, у найкоротший строк після настання такої події (але не пізніше 24 годин з моменту, коли Страхувальнику (Вигодонабувачу) стало відомо про її настання, якщо інший строк не передбачений Договором страхування) повідомити відповідні компетентні органи, звернення до яких передбачене чинним законодавством України, викликати на місце події їхніх представників і отримати від них документи, які підтверджують факт настання, час і обставини події.

Зокрема такими компетентними органами можуть бути:

**9.1.2.1.** У разі настання події за ризиком «Пожежа» – орган державного пожежного нагляду;

**9.1.2.2.** У разі настання події за ризиками «Стихійні явища», «Удар блискавки», «Падіння літальних об'єктів» – Державна служба України з надзвичайних ситуацій (ДСНС);

**9.1.2.3.** У разі настання події за ризиком «Вибух» – експлуатаційне управління, ДСНС, аварійна служба газу;

**9.1.2.4.** Інші компетентні органи, уповноважені засвідчити подію, що сталася, звернення до яких передбачено Договором страхування, із зазначенням її причин, обставин і розміру завданого збитку;

**9.1.3.** До прибуття представників компетентних державних органів та установ згідно з підпунктом 9.1.2 Правил страхування, не змінювати картину місця події, за винятком дій з рятування людей, майна або запобігання надзвичайним ситуаціям;

**9.1.4.** У разі неприбуття в строк, передбачений Договором страхування, представників органів, зазначених у підпункті 9.1.2 Правил страхування, на місце події звернутися до територіального відділення компетентного державного органу, яке сповіщалося про подію, для отримання довідки, що підтверджує факт і час звернення;

**9.1.5.** Протягом 2 (двох) робочих днів з моменту, коли Страхувальнику стало відомо про подію, яку відповідно до розділу 4 Правил страхування та Договору страхування може бути визнано страховим випадком, повідомити Страховика про цю подію у спосіб, передбачений Договором страхування, якщо інший строк не передбачений Договором страхування;

**9.1.6.** Виконувати рекомендації Страховика щодо дій у разі настання події, що може бути визнана страховим випадком. Надання Страхувальнику у зв'язку з настанням події, яка може бути визнана страховим випадком, інструкцій з боку Страховика або його представника, а також вжиття останніми заходів із запобігання та зменшення розміру збитку ще не є підставою для визнання цієї події страховим випадком;

**9.1.7.** Зберігати до прибуття представника Страховика пошкоджене застраховане майно, його залишки, місце події, оточуючі предмети у вигляді, у якому вони залишилися після настання події, крім випадків:

**9.1.7.1.** Вжиття заходів для запобігання подальшому збитку та/або:

**9.1.7.2.** Наявності припису компетентних державних органів, що проводять розслідування на місці події, та/або:

**9.1.7.3.** Наявності згоди Страховика на такі змінення та/або:

**9.1.7.4.** Закінчення 5 (п'яти) календарних днів з наступного дня після повідомлення Страховика про подію, яку може бути визнано страховим випадком;

**9.1.8.** До проведення відновлювальних робіт забезпечити представникові Страховика можливість безперешкодного огляду пошкодженого (знищеного) майна в строки, передбачені підпунктом 9.1.7 Правил страхування, з'ясування причин та обставин настання події, що може бути визнана страховим випадком, розмірів збитку, а також забезпечити участь представника Страховика в будь-яких комісіях, створюваних для встановлення причин і визначення розміру збитку;

**9.1.9.** Вжити заходів для збору і передавання Страховикові всіх необхідних документів для визначення розміру завданого збитку та прийняття рішення про здійснення виплати або відмову здійснити виплату страхового відшкодування і реалізації Страховиком права вимоги до особи, винної в настанні страхового випадку;

**9.1.10.** Надати Страховику всю інформацію, що має відношення до події, що може бути визнана страховим випадком, та документи, передбачені розділом 10 Правил страхування і Договором страхування.

**9.2.** Страхувальник зобов'язаний погодити зі Страховиком вибір спеціалізованого підприємства, яке буде здійснювати ремонт пошкодженого застрахованого майна, якщо розмір збитку буде розраховуватися на підставі документа (калькуляції) такого підприємства.

**9.3.** Договором страхування можуть бути передбачені інші дії Сторін при настанні страхового випадку.

## **10. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ**

**10.1.** Для встановлення причин, наслідків, обставин настання події, що може бути визнана страховим випадком, прийняття рішення про виплату або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування та визначення розміру збитку, Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний надати Страховику документи, визначені Договором страхування, зокрема:

**10.1.1.** Заяву про виплату страхового відшкодування за формою Страховика;

**10.1.2.** Примірник Договору страхування, що належить Страхувальникові;

**10.1.3.** Документи, що дозволяють ідентифікувати одержувача страхового відшкодування відповідно до чинного законодавства України;

**10.1.4.** Документи, що підтверджують майновий інтерес Страхувальника або особи, яка має право на отримання страхового відшкодування, щодо знищеного, пошкодженого, втраченого майна, зокрема договір купівлі-продажу, договір оренди, свідоцтво про право власності, державний акт на право приватної власності на земельну ділянку, на якій розташоване застраховане майно, фіскальні або товарні рахунки тощо;

**10.1.5.** Довідку з компетентного органу або органу нагляду, звернення до яких у разі настання події, що може бути визнана страховим випадком, передбачене чинним законодавством України та/або Договором страхування, про факт та обставини настання події, що може бути визнана страховим випадком, зокрема:

**10.1.5.1.** У разі настання події за ризиком «Пожежа» – акт про пожежу, висновок органів Державного пожежного нагляду про пожежу із зазначенням причини її виникнення;

**10.1.5.2.** У разі настання події за ризиками «Стихійні явища», «Удар блискавки» – довідку з Гідрометцентру або ДСНС із описом природних подій (на дату настання події в районі події);

**10.1.5.3.** У разі настання події за ризиком «Вибух» – акти або довідки державних органів, що експлуатують газопровідні мережі або ДСНС або висновок незалежної експертизи із зазначенням причин настання події й винних осіб, якщо їх встановлено;

**10.1.5.4.** У разі настання події за ризиком «Падіння літальних об'єктів» – довідку із ДСНС або іншого державного компетентного органу;

**10.1.5.5.** У всіх випадках, коли в розслідуванні обставин, що спричинили завдання збитку, брали участь правоохоронні органи, копію постанови слідчого чи прокурора або ухвали суду про закриття кримінального провадження чи зупинення досудового розслідування або рішення (вироку) суду;

**10.1.5.6.** Довідку іншого компетентного органу, уповноваженого засвідчити подію, що сталася, із зазначенням причин і розміру збитку, звернення до якого передбачено Договором страхування;

**10.1.6.** Перелік знищеного, пошкодженого чи втраченого застрахованого майна із зазначенням вартості такого майна;

**10.1.7.** На вимогу Страховика бухгалтерські документи (виписки з інвентарних книг, рахунки, накладні на придбане майно, виписки з книг складського обліку тощо), акти дінвентаризації – тільки для юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, й інші необхідні документи, що підтверджують вартість застрахованого майна;

**10.1.8.** Документи, що підтверджують розмір витрат на відновлення, ремонт або заміну майна, якому завданий збиток, зокрема кошториси на проведення ремонтних робіт, рахунки-фактури, наряд-замовлення, інші документи, або якщо майно було відновлене (відремонтоване) за попередньою згодою Страховика, до здійснення виплати страхового відшкодування – акти приймання-передавання виконаних робіт, рахунки за фактично виконаний ремонт пошкодженого застрахованого майна спеціалізованим підприємством, погодженим зі Страховиком, яке виконало ремонтні роботи;

**10.1.9.** Документи, що підтверджують факт здійснення Страхувальником (Вигодонабувачем) заходів щодо запобігання або зменшення розміру збитків, завданих настанням події, що може бути визнана страховим випадком, на вимогу Страховика;

**10.1.10.** Інші документи на письмовий запит Страховика, щодо факту, обставин, причин настання страхового випадку, розміру зазначеного збитку, а також майнового інтересу особи, яка є одержувачем страхового відшкодування.

**10.2.** Документи, необхідні для здійснення виплати страхового відшкодування, надаються Страховикові у формі оригіналів, нотаріально засвідчених копій, простих копій за умови надання Страховикові можливості звірення копій цих документів з їхніми оригіналами, якщо інше не передбачено Договором страхування.

**10.3.** Документи, необхідні для здійснення виплати страхового відшкодування, вважаються наданими Страхувальником, якщо такі документи:

**10.3.1.** Надані в повному обсязі;

**10.3.2.** Відповідають належній формі;

**10.3.3.** Оформлені без порушень (зазначені номер, дата, штамп, відсутні виправлення тексту тощо).

Про наявність недоліків в документах Страховик повідомляє Страхувальникові в письмовій формі протягом 10 (десяти) робочих днів з дати отримання таких документів, якщо інший строк не передбачений Договором страхування.

**10.4.** З метою встановлення факту, причин та обставин настання страхового випадку, розміру збитку, Страховик має право передбачити у Договорі страхування необхідність надання Страхувальником інших документів.

**10.5.** Враховуючи особливості конкретного страхового випадку, Страховик може зменшити перелік документів, передбачений пунктом 10.1 Правил страхування та Договором страхування.

## **11. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ У ЗДІЙСНЕННІ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ**

**11.1.** Страховик здійснює виплату страхового відшкодування на підставі заяви про виплату страхового відшкодування та страхового акту, складеного Страховиком за визначеною ним формою.

**11.2.** З метою прийняття рішення про здійснення виплати або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування Страхувальник (Вигодонабувач) повинен надати Страховикові документи, передбачені розділом 10 Правил страхування та Договором страхування.

**11.3.** З метою прийняття рішення про здійснення виплати або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування Страховик може робити запити про відомості, пов'язані з настанням страхового випадку, до компетентних органів, підприємств, установ та організацій, що володіють інформацією про обставини настання страхового випадку:

**11.3.1.** Якщо на підставі наданих Страховику документів неможливо встановити обставини, причини настання страхового випадку та розмір завданого збитку. У такому разі з метою встановлення обставин, причин настання страхового випадку і розміру збитку Страховик має право призначити розслідування або експертизу;

**11.3.2.** Якщо у Страховика виникли обґрунтовані сумніви щодо достовірності наданих Страхувальником (Вигодонабувачем) відомостей і документів, що підтверджують факт, причини та обставини настання страхового випадку, а також розмір завданого збитку;

**11.3.3.** В інших випадках, передбачених Договором страхування.

**11.4.** Граничний строк отримання відповідей від компетентних органів, підприємств, установ та організацій, що володіють інформацією про обставини настання страхового випадку, на запити Страховика складає 9 (дев'ять) місяців з дня направлення Страховиком відповідного запиту, якщо інший строк не передбачений Договором страхування.

**11.5.** Протягом 30 (тридцяти) робочих днів з моменту одержання Страховиком всіх документів, необхідних для підтвердження факту, причин, обставин настання страхового випадку і визначення розміру збитків та відповідей від компетентних органів, підприємств,



установ та організацій, що володіють інформацією про обставини настання страхового випадку на запити Страховика, якщо інший строк не передбачений Договором страхування, Страховик:

**11.5.1.** Приймає рішення про здійснення виплати страхового відшкодування шляхом складення страхового акту і протягом 30 (тридцяти) робочих днів з дня складення страхового акту здійснює виплату страхового відшкодування, якщо інший строк не передбачений Договором страхування, або:

**11.5.2.** Приймає обґрунтоване рішення про відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування, про що письмово повідомляє Страхувальника (Вигоднабувача) з обґрунтуванням причин такої відмови протягом 10 (десяти) робочих днів з дня прийняття відповідного рішення, якщо інший строк не передбачений умовами Договору страхування.

**11.6.** У випадках, коли в розслідуванні обставин, що спричинили завдання збитку, брали участь підрозділи Міністерства внутрішніх справ України (МВС), прокуратури й інші правоохоронні органи, Договором страхування може бути передбачено здійснення виплати страхового відшкодування у такий спосіб:

**11.6.1.** Перша частина, що становить 30 (тридцять) % від суми розрахованого страхового відшкодування або інший відсоток, передбачений Договором страхування, сплачується протягом 30 (тридцяти) робочих днів з дня складення страхового акту відповідно до пункту 11.5.1 Правил страхування;

**11.6.2.** Друга частина, що становить 70 (сімдесят) % від суми розрахованого страхового відшкодування або інший відповідний відсоток в залежності від розміру першої частини страхового відшкодування, передбачений Договором страхування, сплачується протягом 30 (тридцяти) робочих днів після надання Страхувальником копії постанови про закриття кримінального провадження відповідно до пунктів інших, ніж підпункти: 1), 2) і 7) частини 1 статті 284 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК); або копії постанови про зупинення досудового розслідування, або копії вироку суду (за винятком виправдувального вироку, ухваленого при встановленні судом підстав для закриття кримінального провадження, передбачених пунктом 1 частини першої статті 284 КПК), але в будь-якому разі не пізніше ніж через 6 (шість) календарних місяців з дня складення страхового акту відповідно до пункту 11.5.1 Правил страхування.

**11.7.** Страховик може відстрочити прийняття рішення про визнання події страховим випадком, якщо це передбачено Договором страхування:

**11.7.1.** До дня, наступного за днем, коли Страховику стало відомо про набрання рішенням у цивільній, господарській або кримінальній справі законної сили, якщо спір щодо факту, причин та обставин події та розміру збитку розглядається судом;

**11.7.2.** До дня, наступного за днем, коли Страховику стало відомо про результати закінчення розслідування компетентними органами, якщо за фактом події проводилось розслідування компетентними органами;

**11.7.3.** До дня, наступного за днем, коли Страховику стало відомо про закриття кримінального провадження чи зупинення досудового розслідування, якщо за фактом події або щодо Страхувальника (Вигоднабувача) було розпочате кримінальне провадження.

## **12. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ**

**12.1.** Страхове відшкодування підлягає виплаті після повного встановлення обставин, причин і розмірів збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку.

**12.2.** Розмір страхового відшкодування за одним страховим випадком, що стався протягом строку дії Договору страхування, не може перевищувати страхової суми, визначеної у Договорі страхування.

**12.3.** Страховик здійснює виплату страхового відшкодування у межах лімітів зобов'язань Страховика щодо виплати страхового відшкодування, якщо у Договорі страхування передбачені такі ліміти зобов'язань, зокрема: за окремою групою майна, одним



страховим випадком, групою страхових випадків, витратами на зменшення розміру збитків тощо.

**12.4.** Після здійснення виплати страхового відшкодування максимальний обсяг зобов'язань Страховика, який на момент укладення Договору страхування дорівнює страховій сумі, зменшується на розмір виплаченого відшкодування, якщо інше не передбачене Договором страхування.

**12.5.** Шляхом укладення додаткового договору до Договору страхування за згодою сторін обсяг зобов'язань Страховика може бути відновлено, за умови сплати Страхувальником додаткового страхового платежу.

**12.6.** Загальний розмір виплаченого страхового відшкодування за страховими випадками, що сталися протягом строку дії Договору страхування, не може перевищувати страхову суму, якщо інше не передбачене умовами Договору страхування.

**12.7.** Договір страхування, за яким розмір сплаченого страхового відшкодування менший за розмір страхової суми, зберігає чинність до кінця обумовленого строку дії Договору, якщо інше ним не передбачено.

**12.8.** Якщо це передбачено Договором страхування, у разі настання страхового випадку страхове відшкодування за пошкоджене, знищене або втрачене застраховане майно визначається у розмірі прямих (реальних) збитків Страхувальника (Вигодонабувача) внаслідок настання страхового випадку з вирахуванням:

**12.8.1.** Суми, що відшкодована Страхувальникові (Вигодонабувачеві) особою, винною у завданні збитків;

**12.8.2.** Розміру збитків, відшкодованих Страхувальникові (Вигодонабувачеві) іншими страховиками у зв'язку з цим страховим випадком;

**12.8.3.** Суми зменшення розміру страхового відшкодування у випадках, передбачених Правилами страхування (зокрема п. 8.3.9 Правил страхування) і Договором страхування;

**12.8.4.** Розміру безумовної франшизи, якщо вона передбачена Договором страхування.

**12.9.** Розмір прямих (реальних) збитків визначається Страховиком на підставі (якщо інше не передбачено Договором страхування):

**12.9.1.** Документів, передбачених розділом 10 Правил страхування та Договором страхування;

**12.9.2.** Акту огляду Страховиком (його представником) пошкодженого або знищеного внаслідок настання страхового випадку застрахованого майна;

**12.9.3.** За рішенням Страховика – акту (висновку, звіту тощо) експертизи, складеної суб'єктом оціночної діяльності, про розмір матеріального (прямого збитку), вартість необхідних витрат на відновлення застрахованого майна, розмір дійсної вартості залишків застрахованого майна, які мають певну цінність (в тому числі придатні для подальшого використання або реалізації) після настання страхового випадку, та про розмір дійсної вартості майна на дату завдання збитків безпосередньо перед настанням страхового випадку.

**12.10.** Розмір прямих (реальних) збитків може визначатись:

**12.10.1.** У разі втрати застрахованого майна – у розмірі дійсної вартості майна на момент перед настанням страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування, але не більше від страхової суми щодо застрахованого майна і лімітів зобов'язань Страховика, передбачених Договором страхування;

**12.10.2.** У разі знищення застрахованого майна, іншого ніж земельна ділянка, – у розмірі дійсної вартості майна на момент перед настанням страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування, із вирахуванням дійсної вартості залишків застрахованого майна після настання страхового випадку, якщо вони мають певну цінність (в тому числі придатні для подальшого використання або реалізації), але не більше від

страхової суми щодо застрахованого майна і лімітів зобов'язань Страховика, передбачених Договором страхування.

Страховик має право виплатити страхове відшкодування без вирахування дійсної вартості залишків застрахованого майна після настання страхового випадку за умови попередньої передачі Страховику на його вимогу майна, придатного для подальшого використання або реалізації після настання страхового випадку, якщо це передбачено Договором страхування;

**12.10.3.** У разі пошкодження застрахованого майна (іншого ніж земельна ділянка і товарно-матеріальні цінності) – у розмірі поточної вартості витрат на відновлення, але не більше від дійсної вартості майна на момент перед настанням страхового випадку, розміру страхової суми щодо застрахованого майна і лімітів зобов'язань Страховика, передбачених Договором страхування;

**12.10.4.** У разі пошкодження застрахованих товарно-матеріальних цінностей – за умовами Договору страхування, відповідно до виду і властивостей товарно-матеріальних цінностей:

**12.10.4.1.** У розмірі витрат на відновлення до стану, у якому вони перебували на момент перед настанням страхового випадку, але не більше від дійсної вартості майна на момент перед настанням страхового випадку, розміру страхової суми щодо застрахованого майна і лімітів зобов'язань Страховика, передбачених Договором страхування, або:

**12.10.4.2.** У розмірі дійсної вартості майна на момент перед настанням страхового випадку із вирахуванням дійсної вартості залишків застрахованого майна після настання страхового випадку, якщо вони мають певну цінність (в тому числі придатні для подальшого використання або реалізації), але не більше від страхової суми щодо застрахованого майна і лімітів зобов'язань Страховика, передбачених Договором страхування.

Якщо виявиться, що на момент перед настанням страхового випадку у місці дії Договору знаходились товарно-матеріальні цінності, які належать іншим особам ніж Страхувальник (Вигодонабувач) та ідентичні до знищених, пошкоджених, втрачених застрахованих товарно-матеріальних цінностей, то Страховик зобов'язаний відшкодувати Страхувальнику (Вигодонабувачу) зазначені збитки в такому ж співвідношенні до розміру збитку, як страхова сума, що зазначена в Договорі для товарно-матеріальних цінностей, співвідноситься до загальної вартості товарно-матеріальних цінностей, що знаходились на момент перед настанням страхового випадку у місці дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено;

**12.10.5.** У разі знищення або пошкодження застрахованої земельної ділянки – у розмірі вартості витрат на рекультивацію земельної ділянки до стану, в якому вона перебувала до настання страхового випадку, але не більше страхової суми і лімітів зобов'язань Страховика, передбачених Договором страхування. Під рекультивацією розуміється комплекс організаційних, технічних і біотехнологічних заходів, передбачених Договором страхування, спрямованих на відновлення ґрунтового покриву деградованих земель, поверхня яких порушена внаслідок настання страхового випадку, зокрема:

**12.10.5.1.** Розчищення території від завалів будівель, споруд та інших уламків, утворених внаслідок настання страхового випадку;

**12.10.5.2.** Розчищення території від бруду, наносів тощо, утворених внаслідок настання страхового випадку за ризиком «Стихійні явища»;

**12.10.5.3.** Земляні роботи із засипання вирв, ям, тріщин, карстів й інших штучних і природних порожнеч;

**12.10.5.4.** Видалення ґрунту, пошкодженого (знищеного) внаслідок настання страхового випадку;

**12.10.5.5.** Відновлення ґрунту до його первинного стану;

**12.10.5.6.** Транспортування, складування й утилізація ґрунту, уламків тощо.

**12.11.** Розмір прямих (реальних) збитків може включати витрати на тимчасову заміну пошкодженого (знищеного, втраченого) застрахованого майна, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

**12.12.** Договором страхування може бути передбачено, що дійсна вартість майна на момент перед настанням страхового випадку може визначатися на підставі акту (висновку) експертизи, проведеної суб'єктом оціночної діяльності, або у інший спосіб за домовленістю Сторін Договору страхування, зокрема:

**12.12.1.** Для будівель і споруд, їх конструкції – у розмірі вартості створення (будівництва) майна, подібного за функціональними, зовнішніми та вартісними характеристиками до пошкодженого (знищеного, втраченого) застрахованого майна, з урахуванням місця його розташування, зменшеної на відсоток його зносу, якщо це передбачено Договором страхування, на дату завдання збитків безпосередньо перед настанням страхового випадку;

**12.12.2.** Для приміщень і земельної ділянки – у розмірі вартості придбання майна, подібного за функціональними, зовнішніми та вартісними характеристиками до пошкодженого (знищеного, втраченого) застрахованого майна, з урахуванням місця його розташування та особливостей фізичного стану (зносу) застрахованого майна, якщо це передбачено Договором страхування, на дату завдання збитків безпосередньо перед настанням страхового випадку;

**12.12.3.** Для оздоблення будівель (приміщень) – у розмірі витрат, необхідних для повторного проведення оздоблювальних робіт (включаючи вартість матеріалів), подібних за функціональними, зовнішніми та вартісними характеристиками до пошкодженого (знищеного, втраченого) застрахованого майна, з вирахуванням його зносу, якщо це передбачено Договором страхування, на дату завдання збитків безпосередньо перед настанням страхового випадку;

**12.12.4.** Для обладнання будівлі (приміщення) і скла, технологічного та офісного обладнання, побутової техніки, меблів, предметів інтер'єру, господарського інвентарю – у розмірі вартості придбання подібного за функціональними (експлуатаційно-технічними), зовнішніми та вартісними характеристиками до пошкодженого (знищеного, втраченого) застрахованого майна, (включаючи витрати на перевезення, монтаж, інші витрати) за винятком суми, на яку зменшилася вартість застрахованого майна внаслідок його зносу, якщо це передбачено Договором страхування, на дату завдання збитків безпосередньо перед настанням страхового випадку;

**12.12.5.** Для товарно-матеріальних цінностей – у розмірі собівартості товарів, виготовлених Страхувальником самостійно, або ціни придбання куплених Страхувальником товарів.

Під собівартістю мається на увазі сума витрат у грошовому виразі ресурсів Страхувальника (матеріальних, грошових і трудових) на виробництво товарно-матеріальних цінностей включаючи витрати на придбання сировини, напівфабрикатів та транспортні витрати (фрахт, витрати на страхування вантажу, митні збори тощо), але не більше їх ринкової вартості.

Під ціною придбання мається на увазі вартість товарно-матеріальних цінностей, за якою Страхувальником було їх придбано у іншої особи, визначена на підставі бухгалтерських документів включаючи транспортні витрати (фрахт, витрати на страхування вантажу, митні збори тощо), але не більше ринкової вартості.

**12.13.** Дійсна вартість залишків застрахованого майна після настання страхового випадку визначається на підставі акту (висновку) експертизи, проведеної суб'єктом оціночної діяльності, якщо інше не передбачено Договором страхування.

**12.14.** Витрати на відновлення застрахованого майна включають у себе, якщо інше не зазначено у Договорі страхування:

**12.14.1.** Витрати на оплату вартості матеріалів, деталей, запасних частин, необхідних для ремонту (відновлення);

**12.14.2.** Витрати на оплату вартості робіт з ремонту та/або монтажу;

**12.14.3.** Витрати на оплату вартості транспортування матеріалів, деталей, запасних частин до місця ремонту, включаючи мито й збори. При цьому, Договором страхування може бути передбачено, що розмір відшкодування за такими витратами не може бути більшим ніж певний відсоток загальних витрат на відновлення застрахованого майна та разом із сумами страхового відшкодування за пошкоджене та/або знищене майно не може перевищувати встановлену у Договорі страхову суму для такого майна;

**12.14.4.** Інші витрати, передбачені Договором страхування, необхідні для відновлення застрахованого майна до стану, у якому воно перебувало безпосередньо перед настанням страхового випадку.

**12.15.** Розмір витрат на відновлення застрахованого майна може визначатися на підставі:

**12.15.1.** Висновку (акту) експертизи проведеної суб'єктом оціночної діяльності, або

**12.15.2.** Середніх розцінок на аналогічні ремонтні роботи (роботи з відновлення майна), що діють у місці проведення ремонту на момент настання страхового випадку, рахунків торговельних підприємств, кошторису на ремонтні роботи, наряду-замовлення, інших документів, з якими згоден Страховик, або:

**12.15.3.** Якщо застраховане майно за згодою Страховика було відновлене до здійснення виплати страхового відшкодування:

**12.15.3.1.** Актів виконаних робіт, рахунків за фактично виконаний ремонт пошкодженого майна спеціалізованим підприємством, погодженим зі Страховиком, яке виконало ремонтні роботи, або:

**12.15.3.2.** У разі проведення ремонту Страхувальником самостійно – за собівартістю ремонту або за середніми розцінками на аналогічні роботи, що діють у місці проведення ремонту на момент настання страхового випадку, залежно від того, яка із цих сум виявиться меншою.

**12.16.** До вартості витрат на відновлення застрахованого майна не входять, якщо інше не передбачене у Договорі страхування,:

**12.16.1.** Вартість деталей, матеріалів, що не були пошкоджені внаслідок настання страхового випадку;

**12.16.2.** Додаткові витрати на оплату вартості конструктивних змін, підвищення якості, поліпшення властивостей або вдосконалення попереднього стану застрахованого майна;

**12.16.3.** Витрати на оплату вартості тимчасового (допоміжного) або планового ремонту (відновлення) застрахованого майна;

**12.16.4.** Витрати на оплату вартості профілактичного ремонту й обслуговування застрахованого майна, а також інші витрати, не пов'язані зі страховим випадком;

**12.16.5.** Додаткові витрати на оплату вартості термінових робіт;

**12.16.6.** Додаткові витрати на оплату вартості послуг термінового (прискореного) доставлення, у тому числі авіаперевезень, деталей, запасних частин, вузлів і матеріалів, необхідних для проведення ремонту;

**12.16.7.** Витрати на додаткову заробітну плату й матеріальне заохочення працівників, інших фахівців під час проведення ними ремонтних робіт;

**12.16.8.** Інші витрати, здійснені понад необхідні для відновлення застрахованого майна до стану, у якому воно перебувало безпосередньо перед настанням страхового випадку.

**12.17.** Договором страхування може бути передбачено здійснення вирахування зносу частин, вузлів, агрегатів та деталей, що замінюються в процесі ремонту із суми витрат на відновлення.

**12.18.** Порядок визначення розміру прямих реальних збитків та страхового відшкодування у разі настання страхового випадку визначається з урахуванням зазначеного



у пунктах 12.1 - 12.17 Правил страхування за згодою Сторін під час укладення Договору страхування та зазначається у ньому.

**12.19.** Після здійснення виплати страхового відшкодування та проведення відновлювального ремонту пошкодженого застрахованого майна Страхувальник (на письмову вимогу Страховика) повинен повідомити Страховика про проведений ремонт та надати можливість представникові Страховика здійснити огляд відновленого майна, погодивши з ним час та місце проведення огляду. У разі невиконання цієї умови Страхувальником при настанні в майбутньому пошкоджень цього ж застрахованого майна Страховик звільняється від здійснення виплати страхового відшкодування за таке пошкодження, якщо інше не передбачено Договором страхування.

**12.20.** Право вимоги, яке Страхувальник (Вигодонабувач) має до особи, відповідальної за завданий збиток, в межах фактичних витрат переходить до Страховика, який виплатив страхове відшкодування.

**12.21.** З метою реалізації права вимоги Страховика згідно з пунктом 12.20 Правил страхування Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний:

**12.21.1.** Передати Страховикові всі наявні у нього документи та докази і дотримуватися усіх формальностей, необхідних для реалізації Страховиком права вимоги до особи, відповідальної за завданий збиток.

**12.21.2.** Не допускати обмеження права вимоги Страховика;

Якщо виявиться, що реалізація права вимоги є неможливою або обмеженою через навмисні дії Страхувальника (Вигодонабувача), Страховик звільняється від зобов'язання виплатити страхове відшкодування, а якщо виплата вже здійснена, Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний повернути Страховикові отримане відшкодування протягом 30 (тридцяти) календарних днів від дня отримання Страхувальником (Вигодонабувачем) претензії Страховика, якщо інше не передбачене Договором страхування.

**12.22.** Якщо на момент настання страхового випадку щодо предмета Договору страхування діяли також інші договори страхування, Страховик виплачує страхове відшкодування в розмірі частини розрахованого страхового відшкодування за страховим випадком, яке визначається як відношення страхової суми, встановленої Договором страхування, до сукупності страхових сум за всіма укладеними договорами страхування, за якими мають бути здійснені виплати страхового відшкодування за цим страховим випадком, якщо інше не передбачене умовами Договору страхування.

**12.23.** Якщо відшкодування витрат, здійснених Страхувальником (Вигодонабувачем) з метою запобігання або зменшення розміру збитків, завданих настанням страхового випадку, передбачено Договором страхування, Страховик відшкодовує такі витрати, які разом із сумою страхового відшкодування не можуть перевищувати розміру страхової суми, встановленої за Договором страхування.

### **13. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ**

**13.1.** Підставами для відмови Страховика у здійсненні виплати страхового відшкодування є:

**13.1.1.** Навмисні дії Страхувальника (Вигодонабувача), їхніх представників або осіб, які діяли за їхнім дорученням) спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянських або службових обов'язків, у стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності й ділової репутації. Під діями Страхувальника (Вигодонабувача) також розуміються дії їхніх працівників, представників або осіб, які діяли за їхнім дорученням. Кваліфікація дій Страхувальника й інших зазначених у цьому пункті осіб встановлюється відповідно до чинного законодавства України;

**13.1.2.** Вчинення Страхувальником – фізичною особою або іншою особою, на користь якої укладено Договір страхування, умисного злочину, що призвів до страхового



випадку. Якщо названі особи є юридичними особами, зазначена підстава відноситься до їхніх працівників, представників або осіб, які діяли за їх дорученням;

**13.1.3.** Подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет Договору страхування або про факт настання страхового випадку;

**13.1.4.** Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення Страхувальником Страховика про настання події, що може бути визнана страховим випадком, без поважних на це причин у строки, визначені в Правилах страхування та/або Договорі страхування, або створення Страховикові перешкод у визначенні обставин, характеру й розміру завданого збитку;

**13.1.5.** Отримання Страхувальником (Вигодонабувачем) повного відшкодування збитків від особи, винної у їх завданні. Якщо збиток відшкодований частково, виплата страхового відшкодування здійснюється з відрахуванням суми, отриманої від зазначених осіб, як компенсація завданого збитку;

**13.1.6.** Відмова Страхувальника (Вигодонабувача) від права вимоги до особи, відповідальної за завдані збитки, або якщо реалізація цього права стала неможлива з вини Страхувальника (Вигодонабувача), якщо це передбачено Договором страхування;

**13.1.7.** Наявність обставин, які є виключеннями зі страхових випадків і обмеженнями страхування, передбаченими розділом 5 Правил страхування та/або Договором страхування;

**13.1.8.** Невиконання або неналежне виконання Страхувальником своїх обов'язків, передбачених Договором страхування;

**13.1.9.** Інші випадки, передбачені законом.

**13.2.** Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у здійсненні виплати страхового відшкодування, якщо це не суперечить закону та Правилам страхування.

**13.3.** Відмову Страховика у здійсненні виплати страхового відшкодування може бути оскаржено у судовому порядку.

**13.4.** Умовами Договору страхування може бути передбачено, що Страховик має право відмовити у здійсненні виплати страхового відшкодування або зменшити розмір страхового відшкодування на певний відсоток, передбачений у Договорі страхування, за наявності таких дій Страхувальника (Вигодонабувача):

**13.4.1.** Якщо Страхувальник (Вигодонабувач), не вжив необхідних і доцільних заходів для запобігання та зменшення розміру збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку, порятунку або збереження застрахованого майна після настання страхового випадку, усунення причин, що сприяють виникненню додаткового збитку;

**13.4.2.** Порушення Страхувальником встановлених чинним законодавством та/або нормативними актами правил пожежної безпеки, експлуатації й обслуговування виробничих будівель, приміщень, споруд та застрахованого майна, безпеки проведення робіт або інших аналогічних норм, що призвело до настання страхового випадку;

**13.4.3.** Невиконання Страхувальником протягом погодженого зі Страховиком строку письмових рекомендацій Страховика щодо усунення обставин, що підвищують ступінь страхового ризику, про необхідність усунення яких Страховик повідомляв Страхувальника.

**13.4.4.** В інших випадках, передбачених Договором страхування.

## **14. УМОВИ ЗМІНИ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. ЗМІНА СТУПЕНЯ СТРАХОВОГО РИЗИКУ**

**14.1.** Зміни і доповнення до умов Договору страхування вносяться за згодою Сторін Договору страхування протягом строку його дії шляхом укладення додаткового договору до Договору страхування протягом 10 (десяти) робочих днів з моменту отримання заяви (пропозиції) на внесення змін і доповнень іншою Стороною, якщо інше не передбачене

Договором страхування. Додатковий договір, у разі його укладення, є невід'ємною частиною Договору страхування. Якщо будь-яка зі Сторін Договору страхування не згодна на внесення змін та/або доповнень до умов Договору страхування, в той же строк вирішується питання про дію Договору страхування на попередніх умовах або про припинення його дії. Договір страхування продовжує діяти на попередніх умовах з моменту отримання заяви однією зі Сторін до моменту прийняття рішення щодо пропозиції про внесення змін або про припинення його дії, якщо інше не передбачене Договором страхування.

**14.2.** Страхувальник зобов'язаний повідомляти Страховика про будь-яку зміну ступеня страхового ризику протягом строку дії Договору страхування, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, не пізніше ніж:

**14.2.1.** Якщо зміна обставин, що відповідно до пунктів 14.3 – 14.4 Правил страхування впливають на оцінку ступеня страхового ризику, залежить від Страхувальника - за 5 (п'ять) робочих днів до зміни таких обставин;

**14.2.2.** Якщо Страхувальник не може вплинути на обставини, що відповідно до пунктів 14.3 – 14.4 Правил страхування впливають на оцінку ступеня страхового ризику, та дізнається про них лише після їх настання - протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки це стане відомо Страхувальнику.

**14.3.** Обставинами, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, вважаються:

**14.3.1.** Обставини, відомості щодо яких, повідомлені Страхувальником у заяві про страхування та/або зазначені у Договорі страхування;

**14.3.2.** Факти завдання збитків Страхувальнику, причиною яких були події, аналогічні подіям, на випадок настання яких укладається Договір страхування, що виникали до укладення Договору страхування та/або під час його дії;

**14.3.3.** Факти або події щодо Страхувальника, Вигодонабувача і майна, прийнятого на страхування, що мають вплив на характер володіння, користування або розпорядження застрахованим майном, наприклад: зміна власника майна, передавання застрахованого майна в оренду, лізинг, іпотеку, заставу;

**14.3.4.** Припинення або зміна характеру господарської діяльності, здійснюваної у місці дії Договору страхування;

**14.3.5.** Факт демонтажу, відключення, змінення системи пожежної безпеки;

**14.3.6.** Перебудування, реконструкція, знесення будинків і споруд, проведення у місці дії Договору страхування та/або у будинках (спорудах), у яких знаходиться застраховане майно, будівельних, монтажних або ремонтних робіт;

**14.3.7.** Пошкодження або знищення майна, незалежно від того, чи підлягає збиток відшкодуванню за Договором страхування чи ні;

**14.3.8.** Переміщення рухомого майна між виробничими об'єктами;

**14.3.9.** Зміна умов зберігання майна, що були обумовлені при укладенні Договору страхування;

**14.3.10.** Установлення будівельного риштування (будівельних лісів), підйомників, ремонт чи переобладнання будинків чи приміщень у місці дії Договору страхування, будинків чи приміщень, що безпосередньо межують з ними;

**14.3.11.** Наявність приміщень, що безпосередньо межують з місцем дії Договору страхування (зверху, знизу чи збоку), що не використовуються час від часу чи протягом тривалого періоду;

**14.3.12.** Припинення господарської діяльності Страхувальника чи призупинення її на визначений час;

**14.3.13.** Зникнення ключів від дверей та предметів, які використовуються як сховища для збереження застрахованого майна. При цьому Страхувальник має право не повідомляти про зникнення ключів у випадку заміни замків на рівноцінні до закінчення передбаченого Договором страхування строку здійснення повідомлення Страхувальником про змінення ступеня ризику;

**14.3.14.** Виявлення таких обставин, що, якби вони були відомі на момент укладення Договору страхування, то Договір страхування взагалі не був би укладений Страховиком або був би укладений на умовах, що істотно б відрізнялися.

**14.4.** Договором страхування можуть бути передбачені інші обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику.

**14.5.** Страхувальник не має права розпочинати або виконувати будь-які дії, що ведуть до зміни обставин, що відповідно до пунктів 14.3 – 14.4 Правил страхування впливають на оцінку ступеня страхового ризику, без попереднього погодження зі Страховиком, якщо зміна таких обставин залежить від Страхувальника.

**14.6.** Страховик протягом 10 (десяти) робочих днів після отримання від Страхувальника заяви (повідомлення) про зміну ступеня страхового ризику, оцінює вплив нових обставин на ступінь страхового ризику та приймає одне з наступних рішень, якщо інше не передбачено Договором страхування:

**14.6.1.** Рішення про необхідність внесення змін до умов Договору страхування;

**14.6.2.** Рішення про дострокове припинення дії Договору страхування;

**14.6.3.** Рішення про продовження дії Договору страхування на попередніх умовах.

**14.7.** У разі прийняття Страховиком рішення про необхідність внесення змін до Договору страхування у зв'язку зі збільшенням ступеня страхового ризику, зміни до Договору страхування вносяться шляхом укладення додаткового договору протягом 10 (десяти) робочих днів після прийняття такого рішення, якщо інше не передбачено Договором страхування. У цьому випадку Страховик має право на отримання від Страхувальника додаткового страхового платежу.

**14.8.** Якщо ступінь страхового ризику збільшиться і Страхувальник не повідомить про це Страховика у строки, передбачені Договором страхування та/або Правилами страхування, та/або не сплатить (сплатить у неповному обсязі) додатковий страховий платіж протягом строку, встановленого в додатковому договорі, при настанні страхового випадку внаслідок обставин, які вплинули на збільшення ступеня страхового ризику, або при збільшенні розміру збитку внаслідок обставин, що вплинули на збільшення страхового ризику, Страховик має право відмовити у здійсненні виплати страхового відшкодування за таким випадком або зменшити розмір страхового відшкодування на 50 %, якщо інший відсоток не обумовлений Договором страхування.

## **15. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ**

**15.1.** Дія Договору страхування припиняється та Договір страхування втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

**15.1.1.** Закінчення строку дії Договору страхування;

**15.1.2.** Виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

**15.1.3.** Несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором страхування строки. При цьому Договір страхування вважається достроково припиненим, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений на письмову вимогу Страховика протягом 10 (десяти) робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

**15.1.4.** Ліквідації Страхувальника – юридичної особи або смерті Страхувальника – фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених Законом України «Про страхування»;

**15.1.5.** Ліквідації Страховика у порядку, встановленому чинним законодавством України;

**15.1.6.** Прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

**15.1.7.** В інших випадках, передбачених чинним законодавством України.

**15.2.** Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка Сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше ніж за 30 (тридцять) календарних днів до дати припинення Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

**15.3.** У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника, Страховик повертає йому частину страхового платежу за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, та фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за Договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачений ним страховий платіж повністю.

**15.4.** У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу та виплат страхового відшкодування, що були здійснені за Договором страхування.

**15.5.** У разі дострокового припинення дії Договору страхування повернення страхового платежу не може бути здійснено в іншій формі, ніж та, в якій був сплачений платіж.

**15.6.** У разі дострокового припинення дії Договору страхування остаточний розрахунок між Страхувальником і Страховиком здійснюється після врегулювання всіх заявлених Страхувальником збитків, а саме: здійснення виплати страхового відшкодування або прийняття Страховиком рішення про відмову здійснити виплату страхового відшкодування.

## **16. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ**

**16.1.** Спори, що виникають у зв'язку з виконанням умов Договору страхування, вирішуються Сторонами шляхом переговорів.

**16.2.** У разі недосягнення згоди шляхом переговорів спори вирішуються згідно з чинним законодавством України.

**16.3.** У разі виникнення розбіжностей щодо факту, обставин та причин настання події, що може бути визнана страховим випадком, і розміру зазначеного збитку між Страхувальником і Страховиком, Сторони Договору страхування можуть домовитися про те, що факт, обставини та причини настання події, що може бути визнана страховим випадком, та/або розмір збитку будуть встановлені (визначені) на підставі акту (висновку) експертизи. Ініціатором проведення експертизи може бути будь-яка зі Сторін. Витрати на її проведення, якщо інше не передбачено Договором страхування, оплачує ініціатор експертизи.

## **17. ОСОБЛИВІ УМОВИ**

**17.1.** Правилами страхування регламентовані основні умови страхування.

**17.2.** Конкретні умови страхування встановлюються за згодою Сторін Договором страхування і не повинні суперечити Правилам страхування та чинному законодавству України.

**17.3.** Права та обов'язки Страховика та Страхувальника, підстави для відмови у здійсненні страхових виплат, зазначені в Правилах страхування, але які не передбачені Законом України «Про страхування», з метою їх правозастосування, повинні бути передбачені Договором страхування, якщо вони не суперечать закону.

**17.4.** За згодою Сторін до умов Договору страхування можуть бути внесені застереження, доповнення, зміни та особливі умови страхування, виходячи з конкретних



умов страхування, що відповідають положенням Правил страхування та не суперечать чинному законодавству України.



## СТРАХОВІ ТАРИФИ З ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА

1. Базові річні страхові тарифи розраховані, виходячи зі страхових ризиків, та наведені в таблицях 1 - 3.

Таблиця 1

### Базові річні страхові тарифи зі страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ, у відсотках від страхової суми

№ з/п	Страхові ризики	Будівлі, приміщення, споруди, окремі частини будівель, приміщень, споруд	Промислове, виробниче, торговельне, офісне обладнання: товарно-матеріальні цінності	Інше майно
<b>1.</b>	<b>Вогневі ризики:</b>			
1.1.	Пожежа	0,09	0,15	0,22
1.2.	Вибух	0,03	0,04	0,08
1.3.	Удар блискавки	0,01	0,02	0,04
1.4.	Падіння літальних об'єктів	0,01	0,02	0,03
1.5.	Інші вогневі ризики	0,03	0,02	0,03
<b>2.</b>	<b>Стихійні явища:</b>			
2.1.	Сильний вітер (буря, шторм, ураган), вихор	0,03	0,05	0,06
2.2.	Град, злива, сильний дощ, паводок (затоплення, водопілля, повінь)	0,03	0,05	0,07
2.3.	Тиск снігового шару, налипання снігу, обмерзання	0,02	0,03	0,04
2.4.	Землетрус, гірські обвали і схід лавин, зсув, осідання ґрунту	0,02	0,03	0,03
2.5.	Інші стихійні явища	0,03	0,02	0,03

2. Ставка страхового тарифу за Договором страхування визначається з урахуванням нижчезазначених коригуючих коефіцієнтів, що застосовуються до базового річного страхового тарифу:

2.1. При укладенні Договору страхування на строк менше одного року для розрахунку страхового тарифу до базового річного тарифу може застосовуватись коефіцієнт короткостроковості, який визначається згідно з таблицею 2.

Таблиця 2

### Коригуючі коефіцієнти відповідно до строку дії Договору страхування

Строк дії Договору страхування	Коефіцієнт короткостроковості
до 1 місяця	0,05 – 0,30

до 2 місяців	0,11 – 0,35
до 3 місяців	0,21 – 0,45
до 4 місяців	0,31 – 0,55
до 5 місяців	0,41 – 0,65
до 6 місяців	0,51 – 0,75
до 7 місяців	0,55 – 0,80
до 8 місяців	0,60 – 0,85
до 9 місяців	0,65 – 0,90
до 10 місяців	0,70 – 0,95
до 11 місяців	0,75 – 0,98
до 12 місяців	0,80 – 1,00

2.2. При укладенні Договору страхування до базового річного тарифу можуть застосовуватись коригуючі коефіцієнти, які враховують фактори впливу на значення страхового тарифу, наведені в таблиці 3.

Таблиця 3

**Коригуючі коефіцієнти  
відповідно до чинників, що впливають на значення страхового тарифу**

<b>Чинники, що впливають на значення страхового тарифу</b>	<b>Діапазон значень коригуючих коефіцієнтів</b>
Вид та галузь діяльності Страхувальника (Вигодонабувача)	0,1 – 4,0
Вид (група) застрахованого майна	0,2 – 3,5
Призначення застрахованого майна	0,1 – 2,6
Строк та умови експлуатації застрахованого майна	0,1 – 1,6
Наявність та рівень заходів та засобів пожежної безпеки	0,2 – 3,5
Місцезнаходження застрахованого майна	0,3 – 3,5
Розмір і вид франшизи	0,2 – 2,0
Порядок сплати страхових платежів	1,0 – 3,0
Розмір страхової суми	0,1 – 4,0
Страхування без застосування системи пропорційної відповідальності Страховика	1,0 – 2,5
Виплата страхового відшкодування без урахування ступеню зносу на запасні частини (деталі, вузли, агрегати, прилади тощо), що замінюються при ремонті застрахованого майна, який здійснюється з метою усунення наслідків страхового випадку	1,0 – 2,0
Виплата страхового відшкодування з урахуванням витрат з розчищення території від уламків (залишків) майна, що постраждало в результаті страхового випадку	1,0 – 1,6
Інші фактори, що суттєво впливають на визначення страхового ризику	0,1 – 5,0

3. Конкретний розмір страхового тарифу визначається в Договорі страхування за згодою сторін.

4. Норматив витрат на ведення справи складає до 70 % від страхового тарифу.

Пронумеровано та пронумеровано *тридцять дев'ять* сторінок  
Генеральний директор ПАТ «УАЄКАСКА»  
А. О. Шукатко

2020 р.

